



# MALÍNSKÉ NOVINY



Obec Nový Malín  
a Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel  
Vás zvou na



## pietní vzpomínka k 80. výročí vypálení obce Český Malín na Volyni

v sobotu 15. července 2023  
u památníku obětí v Novém Malíně od 11 hodin



- |             |                             |
|-------------|-----------------------------|
| 10.30–11.00 | příjezd hostů               |
| 11.00–11.30 | kladení věnců               |
| 11.30–12.00 | pietní vzpomínka            |
| 12.00–12.25 | panychida za oběti tragédie |

### Doprovodný program

Sokolovna Nový Malín

Dvoupásmové promítání dokumentů s volyňskou tematikou

Videoklip kapely SNAEFELL „Vzpomínky nevyhasnou“

Autorské čtení knihy „Volyňská rapsodie“

Divadelní představení „Pavučina osudu“

Volný program s hudbou

Současně probíhá na Sokolovně po celý den výstava  
„Návraty volyňských Čechů“ a „Lidice volyňských Čechů“

## Český Malín a paměť vepsaná do pomníků

Velká emigrační vlna Čechů do Ruska, do Volyňské gubernie, započala někdy po roce 1867. V Národních listech se objevovaly různé inzeráty zprostředkovatelských kanceláří na koupi půdy v Rusku, ale mnozí Češi se vydávali i na vlastní pěst. Vlákem i povozem, bohatí nebo méně movitější. Vedla je myšlenka zakoupené levné půdy a začátek nové existence ve slovanské zemi. Již na počátku se na území setkali s velkou zaostalostí, závistí i lichvářstvím, s panenskou půdou mnohde zalesněnou a divokou přírodou. Začátky byly velmi těžké, ale za pár let Češi ze země na území současné západní Ukrajiny tvrdou prací vytvořili malebné české vesničky s prosperujícím hospodářstvím.

Příběh Českého Malína začal v roce 1870. Asi dvacet prvních rodin zde zakoupilo 1 200 morgů půdy (1 morg je 0,67 ha). Rozdělili si kdo a na co měl, nezapomněli vynechat kousek pozemku pro stavbu školy a na další potřebné obecní budovy. Malín byla jedna z nejkrásnějších a kulturně nejaktivnějších obcí „české Volyně“. První světová válka obyvatele vyhnala z domů z důvodu evakuace. A byl také důvod, neboť frontová linie nepřátelských a potom zase domácích vojsk tudy prošla několikrát. Mnoho malínských mužů vstoupilo do čs. legií, a také většina z nich po uzavření brešlítevského míru v roce 1918

zamířila zpět ke svým rodinám do Malína. Po válce Malínští začínali zase skoro znovu...

Meziválečné období opět dopřalo obyvatelům hlubokou prosperitu. Ve vesnici byl postaven mlýn, nemocnice a péče lékaře byla vyhledávána široko daleko.

13. července 1943, jak je popsáno ve vzpomínkách a záznamech událostí, začal krásný letní den, který přímo vybízel k vesnické práci na hospodářství a k přípravám na žně. Jenže k Malínu se blížily německé jednotky. Nikdo netušil proč. Češi byli v těchto válečných časech uvyklí už všemu možnému i nemožnému, strach je provázel každým dnem. Nesnažili se ukrývat či někam utíkat. Po příchodu vojáků uposlechli jejich příkazů a shromáždili se i s doklady, které po nich byly požadovány. Poté byly ze shromážděných utvořeny skupiny přesouvány do Ukrajinského Malína a některé zase zpět. Zřejmě neměli zcela jasné příkazy, nebo hledali „banditen“ jak stále vykřikovali? Proč neupálili shromážděné hned? Nebyly pochybnosti o správnosti akce? Po tomto dni zůstalo mnoho otázníků... Bylo upáleno 374 obyvatel vesnice a s nimi dalších 26 Poláků a 4 Češi z jiných obcí.

Těm co z nějakého důvodu upálení unikli – ať už byli donuceni odvézt německým vojákům nakradený majetek, nebo byli u příbuzných, ve městě, na poli – zůstal těžký úkol posbírat ostatky lidských těl a pohřbit je do společného hrobu. Ty byly identifikovány podle zachovalých součástí oděvů, bot, šperků nebo místa úmrtí. Nad společným hrobem byl postaven velký dřevěný kříž a byl sestaven seznam obětí.

Paměť na tuto tragédii je uchována ve vzpomínkách účastníků, když však z tohoto světa odejdou, jedna z variant uchování paměti je přenos na potomky, příbuzné, menšinu či národ. Hmatatelnější uchování paměti lze uskutečnit prostřednictvím hrobu – pomníku, nebo symbolické pamětní desky apod. A uchování paměti může dojít i prostřednictvím přejmenování obce.

Po reemigraci volyňských Čechů do Československa byla snaha vzpomínku upevnit a vytvořit důstojnou paměť na oběti, přece jen se počítalo s tím, že rodiny pozůstalých obětí zůstanou v ČSR. Jelikož největší počet volyňských Čechů se usídlil na Žatecku, a také se zde rozvíjela největší aktivita, bylo rozhodnuto postavit pomník obětem vypáleného Českého Malína zde. Byla také vypsána sbírka na pomník a 13. 7. 1946 za přítomnosti generála Ludvíka Svobody byl



Pomník na Ukrajině

odhalen základní kámen pro pomník. **Odhalení pomníku v Žatci** u hřbitova se povedlo v roce 1958 díky vybraným prostředkům volyňských Čechů.

**Druhý pomník je dnes na Šumperku, v Novém Malíně.** I na Šumperko přišly mezi lety 1945 – 1947 desítky volyňských Čechů. Zejména do Frankštátu u Šumperka přicházeli zejména přeživší z vypáleného Českého Malína na Volyni.

Do Frankštátu a do blízkého okolí přišlo mnoho příslušníků armádního sboru, pozůstalých, manželek po padlých a utvořili zde silnou komunitu. Krátce po ukončení války se jim podařilo dosáhnout schválení přejmenování obce Frankštát na Nový Malín, jako odkaz paměti na tragicky vypálenou obec na Volyni.

Zpočátku se konaly pietní akce na paměť tragédie v Novém Malíně za kostelem, u pomníku padlých a asi tři roky se sloužily i mše. Pak to bylo režimem zakázané a znovu byly mše obnoveny po roce 1990. Nový pomník na náměstí před obecním úřadem v Novém Malíně byl odhalen v roce 1973. Letos si tak připomeneme již 50 let jeho existence.

**Pomník na Ukrajině**, nad hromadným hrobem obětí, měl také svoji složitou cestu. V roce 1952 byl zřízen nad hrobem jednoduchý kamenný pomník připomínající více jak „šest stovek“ obětí, pro které však české prameny nemají podklady.

Po obnovení spolku Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel bylo v roce 1996

rozhodnuto, že v Malíně na Ukrajině bude na místě hromadného hrobu postaven velký pomník odpovídající tragické události a počtu obětí. Následně byla vyhlášena sbírka na pomník a zřízeno zvláštní konto pro sbírku. Konaly se různé sbírky při akcích SČVP a v konečném výsledku vybrali volyňští Češi 372.392 Kč. Na pomník přispěla pražská pravoslavná církev 50.000 Kč, také Československá obec legionářská 100.000 Kč, Ministerstvo zahraničních věcí 100.000 Kč a Ministerstvo obrany 200.000 Kč.

Nastalo hledání ukrajinské firmy, která by pomník zhotovila – což by se zdálo to nejmenší, jenže to byl největší problém. Najít poctivou firmu. Nakonec se podařilo najít firmu, která těžila žulu v Bazaltovu a také ji i opracovávala, ale dopracování nápisů musel stejně zhotovit český kameník. Pomník se podařilo dokončit a slavnostně uvést v roce 1998. V následujícím roce byla vystavěna nová cesta z obce ke hřbitovu a vysáze na lipová alej na paměť života Čechů.

A tak máme tři místa paměti. V letošním roce se pro nás stane hlavním místem pietních vzpomínek na Český Malín – Nový Malín. Děkujeme Obci Nový Malín za péči a podporu každoročních pietních akcí.

S úctou Dagmar Martinková  
za Sdružení Čechů z Volyně  
a jejich přátel



## Spíše než rozhovor Vám tentokrát, u příležitosti 80. výročí vypálení obce Český Malín na Volyni, přinášíme poutavé vyprávění pamětnice MUDr. Libuše Nidetzké. Je to svědectví o tom jak se žilo Čechům na Volyni, jak prožívali tuto tragédii a jak pokračoval jeden z mnoha osudů Volyňské Česky zpět ve vlasti.



### MUDr. Libuše Nidetzká

(rozená Čechová)

Narozená 28. září 1933  
v Suchovci na Volyni.

Chodila jsem do ukrajinské školy. Byly jsme tam jedna česká a jedna polská rodina. Navštěvovali jsme se a tak jsem uměla i trochu polsky. Doma jsme vždy mluvili česky, ale jak jsem šla ven, mluvila jsem přirozeně ukrajinsky. S kamarádkami jsme se milovaly a hodně se navštěvovaly. Měla jsem bezvadnou paní učitelku. Byla z okresního města, dcera lékařů, a ta byla strašně pěkná a hodná. Zamilovala si mě a já pochopitelně ji. Často si mě brávala k nim do rodiny. Nejen, že nás učila ve škole, ale taky nás učila různé tanečky, takže jsem měla spoustu fotek, kde tančím.

Můj tatínek postavil svépomocí dřevěný domek, zasadil překrásný sad. Protože domek postavil v cihelně, tak musel tu zahradu upravit terasovitě. Na každé terase pak byly stromy, pěstovaly se melouny. Tatínek byl velmi šikovný. Sám si postavil malý mlýn o dvou válcích. Tím se pak s maminkou živili. Mleli lidem mouku a za to dostávali určitá kila obilí. Tím pádem mohli chovat drůbež. Maminka tátovi na mlýně pomáhala a živila nás tím i po smrti tatínka v roce 1941. Po tom, co přišli Němci a zakázali nám mlýn, jsme neměli žádné živobytí

a k tomu ještě dělali Němci takové nájezdy. Maminka se starala o mě i o bratra Vladimíra, ale bála se, aby Němci bratra nezastřelili. Oni prostě přijeli z okresního města a když někde viděli človíčka na poli nebo v lukách, tak ho zastřelili jako zajíce nebo ptáka. Poprosila tedy svou sestru, aby nás vzala k sobě do Českého Malína. Přestěhovali jsme se v březnu 1943 a bylo nám tam bezvadně. Teta měla velké hospodářství a maminka jí tam pomáhala.

Na velký ukrajinský svátek Petra a Pavla jsem, nevím jestli to bylo nějaké tušení, moc chtěla jít k tetě do nedalekých Knerut. Před tím dva dny pršelo a ty prašné cesty byly plné bahna. Prosila jsem maminku a přemlouvala, sotva vysvitlo po dlouhém dešti sluníčko. Mamince asi došlo, že mi na tom moc záleží a tak jsme vyrazily. Já měla lehké, bleděmodré šatičky s kyticzkami a dřeváky, maminka myslím tmavě modré šaty. Teta nás pohostila a bylo nám tam nádherně. Na večer jsme se chtěly vracet do Českého Malína, ale strejda nám to rozmluvil, ať nechodíme na večer nikam, že jede ráno do Malína do nemocnice a tak nás sveze zpět. Druhý den ráno už ale nebylo kam jet. Viděli jsme dým a slyšeli výstřely z nedalekého Malína. Už jsme tam prostě nemohli. Němci ráno Český Malín obklíčili, vyhnali všechny lidi na ulici. Rozdělili muže zvlášť, děti a ženy zvlášť a hnali je



Fotografie malé Libušky s bratrem

do Ukrajinského Malína. Muže zahrnali do školy, ženy do kostela. Obojí po tom zapálili, ženy, které se pokusily z kostela utéct, zastřelili. Některým mužům se podařilo utéct z hořící školy, když rozbili okna. Můj bratr taky utekl oknem, ale přežít se mu nepodařilo. Za školou byl velký lán pšenice a v něm stály vzrostlé stromy, asi třešně. Bratr se zřejmě plazil tou pšenicí po čtyřech, jenže Němci byli na těch stromech. Viděli ho a střelili ho do zátylku.

My jsme se tedy už od tety z Knerut nemohly vrátit. Poslouchaly jsme a dívaly se na to, jak ten Malín hoří. Někteří, co se zachránili, přišli do Knerut a říkali co se stalo. Máma plakala a já klečela v obýváku a modlila se za bráchu. V noci jsme nespaly. Ráno mě chytla maminka za ruku a říká: „Pojď, jdeme hledat Vládička“. Prošly jsme několika hořícími stodolami, kde byly ještě dohořívající ostatky lidí. Na dvoře jsem viděla mnoho zabitých žen. Bráchu jsme ale nikde nenašly, tak jsme se šly podívat do Ukrajinského Malína. Tam jsme ho v té pšenici zastřeleného našly. Máma jak to viděla, omdlela a já jsem nevěděla, co mám dělat. Víím, že jsem měla šilenej strach. Přijel maminčin bratr z Knerut s vozem, naložil s mámou bráchu a jeli jsme zpět do Knerut. Tam ho máma umyla, strejda rychle stloukl z obyčejných desek rakev, protože tenkrát žádný materiál moc nebyl a navíc jsme se báli, protože ty Kneruty byly kousek od Českého Malína, že tam taky přijdou Němci. Takže jsme ho rychle odvezli na hřbitov a rychle jsme ho tam pochovali.

### Co se dělo dál, zůstaly jste u tety v Knerutech, když vaše bydlení v Českém Malíně bylo vypálené?

Tam jsme pochopitelně nemohly zůstat dlouho. Maminčin brácha poradil mamince, že takto nemůže zůstat, že musí něco dělat. Shodou okolností asi v 18 km vzdálené Podhajci bydlel pan Uhlíř, vdovec. Měl velký nádherný statek. Na podzim v roce 1943 se vzali. Bydleli jsme v těch Podhajcích hned vedle školy, ale školy byly v té době zakázané, nesmělo se učit. Byl tam ale nějaký soukromý učitel, tak jsem k němu docházela. Pak mě maminka přihlásila do nedalekého Dubna, kde byla střední dívčí škola. Jezdily jsme tam s kamarádkou, zastavovaly jsme vojenská auta. Později našla maminka v Dubně česko-polskou bezdětnou rodinu, kde jsme ještě s dvěma děvčaty bydlely a docházely do školy. Byla jsem tam do doby, než začala reemigrace.

Když jsme se vrátili do České vlasti, přihlásila jsem do gymnázia, do tercie. První písemma z češtiny byla samá hrubka. Ujal se nás pan profesor Cenek, bylo nás víc Volyňáků. Po maturitě jsem se rozhodla, že půjdu na lékařskou fakultu. Chtěla jsem být stomatoložkou už když jsem byla na Volyni.

#### **Jaká byla cesta z Volyně, co jste si mohli vzít sebou?**

Sem jsme jeli v nákladních vlacích asi 14 dnů. Prakticky všechno jsme nechali tam, jen to nejnnutnější jsme si vzali. Jídlo bylo všelijaké, jen ve dvou měsících jsme dostali normálně oběd, jinak jsme se stravovali jak se dalo. Například uzené jsme měli s sebou na cestu. Všich-

ni jsme přijeli do Mostu a tam jsme byli v ubytovnách. Pamatuji si od rána do večera šedo a smrad z uhelných dolů. Kde jste bydleli, když jste přijeli na Moravu?

Napřed, když jsme dojeli do Šumperka, tak jsme bydleli v provizorním středisku po pravé straně za závorama. Velikánská hala, vojenská lehátka na poschodí. Žádné župany, žádné noční košile. Vařilo se tam ve stravovně. Maminka sháněla jiné bydlení. Napřed našla dům tady v Malíně, ale jen na přechodný čas. Potom jsme bydleli chvíli u Kynštů. Tchýně od mého nevlastního otce byla sestrou staré paní Kynštové, a tak jsme tam bydleli na vejminku. Maminka dál sháněla a hledala, lpěla na Malíně, abych

to mělo blízko do školy. Na okrese ji dali doporučení, že bychom mohli bydlet tady. Byl tu statek a výměna. Protože my jsme byli ještě neusídlení Volyňáci a stejně tak pan Hamáček se svoji ženou, dostali jsme tento statek.

Na závěr nám tato úžasná dáma, která brzy oslaví 90. narozeniny, řekla, co by sama sobě i nám všem přála : „Aby se ničeho takového, jako musela zažít ona jako desetileté dítě, již naše ani žádná další generace nedožila. Aby se nikdy nic podobného už nepříhodilo.“

Rozhovor vedly Lenka Tylová  
a Dana Nimmerrichterová

## Krásné údolí

Třešňovou alejí se z Nového Malína dostaneme do Krásného údolí, které nese své jméno podle původního názvu Schöntal - Šentál. „Krásné“ – tedy zejména vodní nádrž, vybudovaná začátkem 80. let 20. století na původním místě Malínského rybníka, patří k ob-

líbeným výletním a vycházkovým trasám nejen našich obyvatel. A není se čemu divit – Krásné údolí opravdu dostává svému jménu – příjemné prostředí s výhledem na louky, lesy a vodní hladinu, stromy poskytující stín v horkých letních dnech a možnost koupání a sportovního vyžití, dělají z této lokality velice atraktivní místo. O něco výš proti proudu Hraběšického potoka leží

i osada stejného názvu. Původ a vznik osady Krásné je datován rokem 1690, kdy zde, na pozemcích, které patřily Šumperku, byla měšťany založena činžovní osada.

Vodní nádrž Krásné o rozloze cca 90 000 m<sup>2</sup> se sypanou, 200 metrů dlouhou a téměř 8 metrů vysokou hrází, byla původně vybudována zejména k zemědělským závlahám a také k rekreačním





účelům, ke kterým slouží dodnes. Vodní plocha je k dispozici pro plavce, surfaře, můžete si zajógovat na paddleboardu, vypůjčit šlapadlo či lodičku. Rybáři zde hledají klidné místo a zkouší své štěstí v rybolovu. Vedle nádrže se nachází i restaurace se zahrádkou a možností občerstvení, autokemp určený pro stanování a karavany, zážitkové ubytování v sudech, a také 9 nově vybudovaných,

dřevěných, moderně vybavených chatek určených k pronájmu.

Oblast Krásného údolí je bohatá i z mineralogického hlediska – Kamenolom Krásné, který byl otevřen po první světové válce, se nachází v Hraběšické hornatině. Převládající horninou je zde amfibolická rula, která se v kamenolomu těží a je využívána zejména pro stavební účely.

Krásné náleží katastrálnímu území Nového Malína. Nejen pro Malíňáky, ale i pro obyvatele Šumperka a jeho okolí, se Krásné – Šentál, stalo příjemnou rekreační, turistickou a cykloturistickou oblastí.

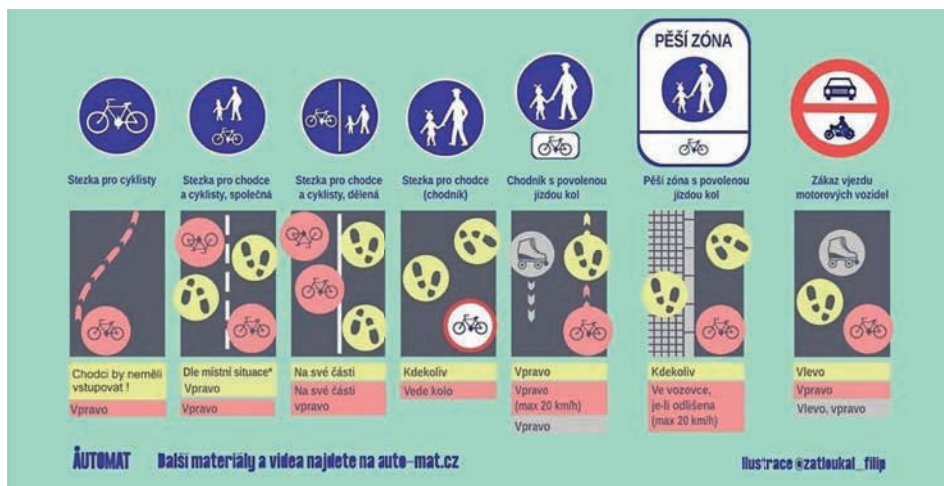
Ing. Petr Kuba  
zastupitel obce



## Bezpečné míjení chodců a cyklistů na cyklostezce

Každý z nás, ať už občas nebo pravidelně, se pohybuje po cyklostezce, buď jako cyklista nebo pěší. Často se poslední dobou setkáváme s bezohledností nebo nerespektováním pravidel a proto si je pojďme společně připomenout.

1. **Rozhled:** Cyklisté i chodci by měli vždy dbát na dostatečný rozhled při přecházení nebo předjíždění. Je důležité sledovat okolní prostředí a předvídat možné konflikty.
2. **Respektujte pravidla:** Cyklisté i chodci by měli dodržovat platná pravidla provozu, která se vztahují na danou cyklostezku. To zahrnuje dodržování správné strany jízdy, dodržování značek a signalizace a dodržování přednostních práv.
3. **Zvukové a světelné signály:** Cyklisté by měli využívat zvukové a světelné signály k upozornění chodců na svou přítomnost. Používání zvonku nebo jiných zvukových signalizací a světelných baterií je důležité pro prevenci kolizí.



4. **Dodržujte rozumnou rychlost:** Cyklisté by měli přizpůsobit svou rychlost podmínkám na cyklostezce. Při míjení chodců by měli zpomalit, aby měli dostatek času na reakci a předešli případným nehodám.
5. **Komunikujte:** Vzájemná komunikace mezi cyklisty a chodci je klíčová. Před předjížděním nebo přecházením by měli cyklisté a chodci vzájemně komunikovat o svých úmyslech. Například cyklista by měl signalizovat směr jízdy a chodec by měl dávat najevo, že je si cyklisty vědom.

6. **Ohleduplnost:** Snažte se být ohleduplní k ostatním uživatelům cyklostezky. To zahrnuje dodržování přiměřené vzdálenosti při přecházení nebo předjíždění a respektování různých rychlostí a dovedností ostatních.
7. **Pozor na děti:** Rodiče a zákonní zástupci by měli dbát na to, aby děti byly poučeny o bezpečném chování na cyklostezkách. Děti by měly být přiměřeně dozorovány a poučeny o zásadách bezpečného míjení chodců a cyklistů.

Dana Nimmerrichterová

## Stromy kolem nás



Napadlo nás vytvořit pravidelnou rubriku v Malínských novinách, která by patřila krásným místním stromům. Nebude jen o těch nejstarších, nejvýznamnějších a chráněných, ale o všech, které se nám líbí, vážíme si jich, a které mají svůj příběh. Průběžně je budeme zakreslovat a za několik let možná vznikne mapa s fotografiemi krásných stromů.

Do naší dendrologické sbírky budeme postupně přidávat stromy, které rostou v Novém Malíně, Mladoňově nebo blízkém okolí. Do skupiny zařadíme stromy různého vzrůstu a stáří, ty, které byly vysazeny při zvláštní příležitosti nebo je zasadil někdo významný, ty, které mají vztah k místní historii, pověstem a příběhům, mají geografický a krajinnotvorný význam a slouží jako orientační bod nebo jsou dominantou krajiny či oblíbeným turistickým cílem. Budeme sbírat příběhy neobvyklých a vzácných druhů stromů, které nás zaujaly a samozřejmě všech stromů, které máme rádi, a váže se k nim příběh místních obyvatel. Je jedno, zda strom roste na veřejném prostranství, na vaší zahradě nebo někde na kopci. Pokud nám chcete pomoci a podělit se o „váš“ krásný strom, pošlete, prosím, tipy na adresu malinskealeje@seznam.cz – budeme rádi.

### Dub u Malínských mezí

Překrásný, monumentální dub letní je zapsaný správou CHKO Jeseníky jako památný strom České republiky a dokonce dostal své jméno „Dub u Malínských mezí“. Je starý asi 200 let, a pokud bude mít příhodné podmínky, mohl by na svém místě stát ještě několik lidských generací (odhaduje se, že nejstarší dub v ČR má 1000 let). Výška „našeho“ dubu je 22 m, obvod kmene 460 cm. Dojdete k němu, pokud se vydáte na horizont třešňové aleje a odbočíte na polní cestu. Určitě ho neminete, je dominantou krajiny a byl zřejmě mezníkem na hranicích pozemků. Označuje ho cedule s nápisem „památný strom“. Kolem něj je tzv. ochranné pásmo, kde není povolena žádná činnost, která by mohla strom poškodit. Od stromu je krásný výhled do krajiny.



### Kaštan u dolní mateřské školy

Kdo a kdy kaštan u dolní mateřské školy vysadil, se nám nepodařilo zjistit. Je to krásný, mladý strom. Kaštan, jírovec maďal, je dlouhověký a dorůstá výšky 15-30 metrů. Pochází z Balkánu, do našich zemí byl přivezený v 18. století a dnes je hojně rozšířený v zahradách, parcích, lesoparcích i na volných prostranstvích. Zahradník, který u dolní malínské školky strom vysadil, zvolil příhodné místo vedle brány. Strom symbolicky zdraví děti při příchodu a odchodu. Na jaře září bílo-růžovými vzprímenými květy. Na podzim zežlátne a shazuje na zem zralé plody, které děti umí mnohostranně použít k výrobě dekorací, hraček, nebo je sbírají pro lesní zvířátka. O kaštan je dobře postaráno. Má pěkné přírůstky a je zdravý, na jeho listech nenajdete stopy škůdců.



MUDr. Mgr. Veronika Solařová  
Malínské aleje, z.s.



## Keře podél cyklostezky



Přepravní cesty vždy spojovaly významná místa a lidské osady. Pro lepší orientaci u nich lidé vysazovali velké stromy,

později celá stromořadí. Kromě vytyčení cesty nesla další užitek, sloužila jako zdroj dřeva, například topoly pro výrobu kol nebo ovocné stromy, které přinášely úrodu.

Naší obcí prochází silnice ze Šumperka směřující do Uničova, od které se odděluje cesta k náměstí, kde se dělí na jednu cestu ke Krásnému a druhou směřující do kopců, do Mladoňova. Kdy vlastně tato cesta vznikla? Přesné datování neznáme. Jistě souvisí s prvním osídlením, důlní činností a obchodem. Ze zápisů z 19. století víme o tzv. Městské stezce, která spojovala Šumperk, dříve Schönberg, s naší obcí, která se dříve jmenovala Frankstadt. Vedla až k domům v horní části vsi. Od jara do října vyháněli po stezce hospodáři dobytek, který se pásal na okolních lukách. Za každého počasí tudy chodili dělníci do šumperských továren, studenti do škol, jezdily tudy povozy a automobily s nákladem. Městská stezka ztratila svůj význam v průběhu 20. let minulého století, kdy zmizela uprostřed vesnice. Roku 1835 byla na příkaz vlády vybudovaná silnice Neustadt (Uničov) - Frankstadt (Nový Malín) - přes Plötsch (Plechý, dnes jsou částí obce Nový Malín) - Schönberg (Šumperk). Na mapách z této doby je patrné, že vedla ve

stejných místech jako dnes a byla lemovaná stromořadím.

A stejně jako kdysi se i dnes část malínských obyvatel téměř denně dopravuje do města za prací, na úřady, do obchodů, děti do škol. Část z nich volí pohodlnou jízdu motorovým dopravním prostředkem. Někteří ovšem neletí a jdou „po svých“ nebo jedou na kole. Máme výhodu, že můžeme využít bezpečnou a prostornou cyklostezku. Přípravné práce na její stavbu začaly v roce 2001. V Malínských novinách 1/2002 se píše: „Přednost dostala jižní varianta výstavby cyklostezky. Největší problém bylo získání souhlasu od Ředitelství sil-

nic a dálnic Brno kvůli předpokládanému křížení s budoucí dálnicí. Trasa je prodloužená na 3,5 km. Oproti původní verzi začíná u Fiat klubu a vede po levé straně vozovky na Plechý, dále pokračuje přes Desnou do Šumperka ...”

Když přestárle stromy uvolnily místo nové stavbě na jedné straně silnice, byly zároveň vykáceny i stromy na straně druhé. V té chvíli bylo zřejmé, že na otevřeném úseku jednoduše zeleň a stromy chybí. Psal se rok 2013 a členové Malínských alejí pod vedením manželů Čajkových zorganizovali výsadbu keřů kolem cyklostezky. Nejprve bylo nutné získat souhlas majitelů pozemků s výsadbou a musela být dodržena opatření pro výsadbu pod elektrickým vedením. Obec místo žádaných 30 tisíc korun na výsadbu stromů a keřů tenkrát poskytla pouhé 4 tisíce korun z grantu. Sazení se zúčastnilo mnoho lidí včetně mladých rodin s dětmi. Společnými silami vysázeli více než 60 keřů - zlatice, ptačí zob, kaliny, pámelníky, svidu krvavou, trnky. Po deseti letech vyrostla z malých keříků hradba, která od jara do podzimu mění barvy a zpřijemňuje naši cestu do města i z města. Některé keře bohužel nepřečkaly, a proto má náš spolek v plánu výsadbu doplnit. Pevně věříme, že získáme od obce a donátorů finanční podporu, a že se brzy sejdemé při sazení. O připravované akci vás budeme včas informovat na našich stránkách [www.malinskealeje.cz](http://www.malinskealeje.cz).

MUDr. Mgr. Veronika Solařová  
Malínské aleje, z.s.



## Využití kávové sedliny v našich zahradách a domácnostech



Naše obec je na tom velmi dobře v třídění odpadů, snahou nás všech by mělo být odpady téměř vůbec nevytvářet. Zkusme tedy ještě více kom-

postovat a využívat bio odpad. Velmi malou složkou odpadu našich domácností je kávová sedlina, jak s ní lze ekologicky naložit?

Milovníci zrnkové kávy, ať českého „turka“, nebo překapávané či espresa z kávovaru kávovou sedlinu důvěrně znají, a většinou ji vyhazují. Použitá mletá káva přitom může být ještě užitečná pro rostliny jako přírodní hnojivo i ochrana před škůdci.

Kávovou sedlinu můžeme snadno použít ke hnojení a ochraně pokojových i venkovních rostlin. Dodá jim spoustu živin, obsahuje totiž vápník, hořčík, mangan a především draslík, který podporuje schopnost přijímat vodu a zvyšuje odolnost proti chorobám a celkovou obranyschopnost rostlin. Navíc jemně vylepší strukturu zeminy – půda provzdušněná lógrm je lehčí, propustnější a lépe absorbuje a udrží vodu. Mletá káva přitahuje žížaly, které zpracovávají rostlinné zbytky, obohacují půdu živinami ze svých exkrementů a pomáhají kypřit půdu kolem rostlin.

Protože má kávová sedlina mírně kyselou pH, je jako hnojivo vhodná pro rostliny, které mají rády, nebo aspoň snesou kyselou zeminu (pH nižší než 5,5). K nim patří například azalky, kamélie, dieffenbachie, orchideje, růže, muškáty, magnolie, vilíny, hortenzie, rododendrony, vřesy a vřesovce, kapradiny, řebčíky, borůvky, brusinky, maliny, ostružiny nebo rajčata.

Rostlinám vyžadujícím půdu vápenatou a zásaditou (pH vyšší než 7,2), jako jsou levandule a další aromatické byliny (především tymián, majoránka nebo oregano), skalničky, sukulenty, hledíky, čemeřice, chrpy, karafiáty, šeřík, zlatice, oleandry, vinná réva a většina zeleniny, kávová sedlina moc neprospěje. Nepoužívejte ji ani k provzdušnění zeminy určené k výsevu nebo pro hnojení malých sazenic. Než lógr přidáme k rostlinám, zvláště pokojovým květinám, musíme ho důkladně usušit, aby neplesnivěl.

Zbytky mleté zrnkové kávy jsou cennou surovinou jak do zahradního kompostu, tak i domácího vermikompostu, kde se přemění ve výživný kompost. Lógr urychluje procesy kompostování a výsledný kompost obohatí o řadu minerálních látek, bude výživnější a kypřejší.

Výrazná vůně kávy odpuzuje mravence, slimáky a plzáky. Stačí, když lógr rozsypeme kolem rostlin, které chceme před nimi ochránit. Postřík připravený z 1 litru vody a 1 lžice kávové sedliny lze použít také proti housenkám a komárům.

Kávová sedlina má i další využití v našich domácnostech – například jako pohlcovač pachů v lednici, k čištění připálených hrnců a pánví a jako přírodní barvivo na látky nebo velikonoční vajíčka. V kosmetice ji zase můžeme využít k peelingu a masáži pokožky.

Kávovou sedlinu může ekologicky využít téměř každá domácnost, nepatří tak do komunálního odpadu a nevylévejte ji do dřezu či toalety.

Díky, že se chováte zodpovědně a ohleduplně k našemu životnímu prostředí.

Ing. Petr Kuba

předseda spolku Malínské aleje, z.s.



## Odpady – informace

Nový Malín, červenec 2023

Vážení spoluobčané, rád bych vám předal informace o produkci odpadů v naší obci.

V roce 2022 občané Nového Malína vytrídili a předali následující množství odpadů:

- plasty – přibližně 61 tun (setrvalý stav)
- papír – přibližně 63 tun (mírný nárůst oproti roku 2021)
- sklo – přibližně 51 tun (setrvalý stav)
- kompozitní obaly („kartony“) – přibližně 3 tuny (mírný pokles)
- kovy – přibližně 16 tun (pokles oproti roku 2021 o zhruba 14 %)
- textil – přibližně 9 tun (setrvalý stav)
- biologicky rozložitelný odpad z kuchyní a jídelen (včetně olejů) – přibližně 19 tun (vysoký nárůst oproti roku 2021 o zhruba 160 %).

### Dále bylo vyprodukováno:

- směsný komunální odpad – 474 tun (setrvalý stav)
- kaly z ČOV – 232 tun (nárůst oproti roku 2021)
- nebezpečné odpady – zhruba 3 tuny (pokles oproti roku 2021 o zhruba 24 %)
- objemný odpad a dřevo – 155 tun (setrvalý stav)
- pneumatiky – zhruba 8 tun (setrvalý stav)
- stavební odpady – 92 tun (pokles oproti roku 2021 o zhruba 20 %).

**Obec Nový Malín stále patří k obcím s vysokým množstvím vytríděných odpadů a zároveň k obcím s velmi nízkým množstvím směsného komunálního odpadu. Zjednodušeně se dá konstatovat následující:**

- množství nevyužitelných odpadů se nezvyšuje (pozitivní stav)
- množství využitelných odpadů neklesá.

Výrazně narostlo množství odpadů z kuchyní („gastroodpad“). Na jedné straně velice pozitivní v tom, že tento odpad je využit (výroba bioplynu) a nekončí na skládce. Na druhé straně je až zarážející, kolik potravin končí v popelnici.

Průměrné množství odpadů na jednoho obyvatele zůstává na zhruba stejné úrovni (kolem 320 kg/občana/rok). To však neznamená, že není prostor ke zlepšení, čímž myslím především snížení celkové produkce odpadů. Stále mějte





na mysl, že i využitelný odpad (plast, papír, sklo, kov, ...) je „jen“ odpad a jeho přesunem ze smíšeného komunálního odpadu do tříděných odpadů se celková produkce odpadů nesníží. **Prosím, vždy se chovejte tak, abyste předcházeli vzniku odpadů, a pokud vám již odpad vznikne, tak jej vytrídíte.**

... a myslíte na to, že: **NEJLEPŠÍ ODPAD JE TEN, KTERÝ VŮBEC NEVZNIKNE!**

Ing. Vladimír Faltus  
technik OÚ

## Svoz odpadů 2023/2024

Vážení spoluobčané, rád bych vám předal informace o plánovaných změnách v systému sběru a svozu odpadů obce Nový Malín.

Sběr, svoz a zpracování odpadů (popřípadě jejich odstranění) je drahé. Zjednodušeně se dá říci, že „čím více toho v odpadech děláte, tím více vás to stojí“. Rozhodně to však neznamená, že je lepší nedělat nic a veškeré odpady házet do popelnice. Jen je potřeba si uvědomit, že každá činnost je nákladná a lidská práce není levná. Platí však také to, že čím důkladněji se třídí, tím více materiálu je možné z odpadů využít a tím méně jich skončí na skládce. K tomuto můžete přispět i vy tím, že do nádob (kontejnerů, pytlů, popelnic) budete dávat jen takový materiál, který tam patří.

Stejně jako ostatní subjekty se i vedení obce Nový Malín snaží nalézt možnosti snížení nákladů. V této souvislosti vedení obce rozhodlo o změně systému sběru a svozu tříděných odpadů. Důvodem změn je především snaha snížit náklady na sběr, svoz a zpracování tříděných odpadů a zvýšit váš komfort.

**Sběr a svoz tříděného odpadu bude od července 2023 probíhat následovně:**

### 1. Svoz plastů, nápojových kartonů

– plasty budou do konce roku 2023 svázeny ve žlutých pytlích. Od **července 2023** bude svoz provádět společnost Marius Pedersen a.s., která provádí i svoz smíšeného komunálního odpadu. **Do pytlů na plasty bude možné ukládat i nápojové obaly, tedy nápojové kartony a nápojové plechovky. Svoz plastů bude probíhat jednou za měsíc, vždy v lichý pátek, nikoli v sudé úterý.**

**Svozy tedy proběhnou: 21. 7., 18. 8., 15. 9., 13. 10., 10. 11. a 8. 12. 2023. PYTLÉ MUSÍ BÝT NA SVOZOVÝCH MÍSTECH PŘIPRAVENY NEJPOZDĚJI V PÁTEK RÁNO, DO 6 HODIN!!!** Svoz v pytlích bude probíhat do konce roku 2023.

V roce 2024 bude zahájen svoz plastů, nápojových kartonů a nápojových plechovek ve **žlutých nádobách** o objemu 240 litrů, které budou mít občané u svých nemovitostí. V průběhu podzimu letošního roku bude nový nádobový systém pro rok 2024 upřesněn.

**2. Svoz papíru** - papír bude do konce roku 2023 svázen stejně jako doposud, tedy „balíčkovým způsobem“ (termíny zůstávají dle platného svozového kalendáře). **POZOR: nápojové kartony nebudou svázeny s papírem, ale s plastem!** Termíny svozů papíru zůstávají podle současného svozového kalendáře. Svoz bude provádět společnost Provozní Nový Malín s.r.o. **Prosíme, nedávejte papír do plastových pytlů.** Papír předávejte v krabicích, popřípadě pevně svázaných balíčcích. Usnadní se tím následné zpracování papíru a nevytváří se takto další plastový odpad.

### POZOR:

**Od července 2023 se u plastů změni den svozu. Již to nebude jednou měsíčně v sudé úterý, ale jednou měsíčně, v lichý pátek. Termíny svozů plastů v roce 2023 jsou následující: 21. 7., 18. 8., 15. 9., 13. 10., 10. 11. a 8. 12. Zároveň s plastem – ve stejném pytlí – budou**

**svázeny také nápojové kartony a nápojové plechovky. Nápojové kartony již tedy nebudou svázeny zvlášť. Termíny svozů papíru zůstanou do konce roku 2023 beze změny.**

**Pro rok 2024 bude vydán svozový kalendář.**

Vzhledem k tomu, že každá změna sebou přináší i problémy a komplikace, žádáme vás o shovívavost a pomoc při zavedení nového systému sběru odpadů. Věříme, že změny v systému sběru a svozu tříděného odpadu přispějí nejen k většímu komfortu sběru, ale také ke snížení nákladů, vyšší míře třídění a snížení množství ukládaných odpadů na skládku.

A na závěr opět opakuji: téměř vše, co již nepotřebujeme, je „odpad“. A jeho odstranění (zpracování) je drahé. A to, kolik nás odpady budou stát, záleží na každém z nás. Stále platí jednoduchá poučka: **čím méně odpadu vyprodukuje, tím nižší budeme mít náklady na jeho zpracování.** A znovu opakuji, že je téměř jedno, o jaký druh odpadu se jedná (smíšený komunální odpad, plasty, sklo, papír, ...). Vše je „jen“ odpad a rozdíl je „jen“ v ceně a způsobu jeho odstranění/zpracování. Nejlepší je tedy odpady nevytvářet, a když už je vytvoříme, tak je vytrídít a předat k recyklaci.

... a myslíte na to, že: **NEJLEPŠÍ ODPAD JE TEN, KTERÝ VŮBEC NEVZNIKNE!**

Ing. Vladimír Faltus  
technik OÚ

## Vítání občánků.

Miminko, jsi ještě malé,  
brzy budeš batole,  
dřív než cvrček složí píseň,  
poznáš život ve škole.

Buď jen zdravé, silné, šťastné,  
svým rodičům k radosti,  
dvířka nikdy nezavírej  
před láskou a moudrostí.

Tato krásná básnička, společně s dalšími, zazněla v podání děvčátek ze ZŠ Nový Malín pod vedením paní učitelky Mgr. Jany Poláškové v rámci akce vítání občánků, které se uskutečnilo v sobotu 13. 5. 2023. Společně s panem starostou jsme přivítali 12 našich nových občánků v doprovodu svých rodičů i prarodičů a zasedací místnost se tak zcela zaplnila.

„Vážím si toho, že jste přijali naše pozvání. Těší mě, že mohu osobně přivítat nové občánky naší obce. Všem dětem bych chtěl popřát hodně zdraví a šťastný domov, rodičům pak mnoho lásky, trpělivosti a úsměvů jejich dětí“ uvedl při obřadu starosta Mgr. Marek Štencel.

Rodiče se podepsali do kroniky, na památku obdrželi pro svoje ratolesti knížku „Lidová říkadla“ od Josefa Lady, finanční příspěvek a maminky byly obdarovány kytičkou.

Příjemnou atmosféru vítání opět zdokumentoval pan Libor Haša, všechny fotografie jsou opět ke zhlédnutí ve fotogalerii na webových stránkách obce.

Velice příjemné odpoledne uběhlo jako voda. Pozvané rodiny odcházely slavnostně naladěné a my už se těšíme na další setkání s novými občánky.

Jana Vohralíková  
referentka OÚ



Zleva: Emma Vik (kytara), Sophie Kupec, Nika Kozáková, Anna Štenclová, Zuzana Knappová (flétna), Helena Schupplerová, Teraza Szostková (klávesy)



Dolní zleva: Matyáš Hýbl, Barbora Charlotte Hornešová, Marie Janků, Zoe Hajtmarová, Rozárie Laštůvková, Štěpán Michna  
Horní zleva: Ondřej Vyhlídal, Marek Trčka, Nela Adlerová, Matěj Huf, Martin Matýšek, Michal Talaš



## DOLNÍ ŠKOLKA

Již v polovině dubna jsme zahájily stěhování Dolní MŠ, z důvodu rekonstrukce budovy. Obecní úřad nám poskytl provizorní prostory v ZŠ a Provozní Nový Malín. Všude jsme byly mile přivítány, na nové prostory si děti zvykly a oblíbily si je. Díky nové lokalitě poznáváme krásy rovné části Nového Malína.

Za podporu a spolupráci v náročné situaci děkujeme OÚ Nový Malín, Provozní Nový Malín, knihovně Nový Malín a všem rodičům.

Kolektiv pedagogů z Dolní MŠ



Broučci barevný týden



Broučci den dětí v Šumperku



Broučci den dětí v Šumperku



Broučci výlet Pradělovo muzeum



Broučci výlet Pradělovo muzeum



Berušky výroba srdíček na strom Láskovník



Berušky odpočíváme



Berušky Račí stezka u lesní školky



Berušky jede jede mašinka



Berušky vycházka okolo Malína



Motýlci barevný týden



Motýlci návštěva 1.třídy



Motýlci návštěva 1.třídy



Motýlci pasování školáků



Motýlci příprava tabla

# HORNÍ ŠKOLKA

## Štěňátka



Štěňátka se připravují na Velikonoce. Děti zasely osení, pravidelně ho zalévaly a pozorovaly růst rostlinek.



Také jsme si s dětmi připravili kynuté těsto a upekli sladké jidášky.



Keramika u Štěňátek. Děti tvořily dárečky pro maminky.



Projekt – dopravní prostředky. V rámci tohoto projektu si některé děti vyrobily plachetnice.





Zábavná a hravá oslava  
Dne dětí na zahradě MŠ



Sladká odměna při  
oslavě Dne dětí.



Štěňátka na výletě  
v Pradědově galerii v Jiříkově.



V Pradědově galerii se  
nám moc líbilo.  
Viděli jsme velké dřevěné  
sochy a obory s daňky.  
Ale nejvíc se nám líbilo rádit  
na kolotočích, houpačkách,  
průlezkách a jízdě na  
lanovce.

Štěňátka na výletě v Pradědově galerii v Jiříkově.

## Koťátka



Vzdělávací Eko program Ovečka z dvorečka



Čarodějný týden u Koťátek



Koťátka a Medvídci na vzdělávacím programu Svět hmyzu v ÚEV v Mladoňově



Koťátka a Medvídci na vzdělávacím programu Svět hmyzu v ÚEV v Mladoňově



Koťátka a Medvídci na výletě v DinoParku Vyškov



Koťátka a medvídci na výletě v DinoParku ve Vyškově



Den dětí



Den dětí

## Medvídci



Návštěva základní školy v Novém Malíně



Ekoprogram Kapka, kapička – koloběh vody.



Taneční vystoupení Medvídků na Zahradní slavnosti v naší MŠ.



Taneční vystoupení Medvídků na Zahradní slavnosti v naší MŠ



Pasování předškoláčků.



Pasování předškoláčků.



Zahradní slavnost v MŠ



Zahradní slavnost v MŠ

## Školky společně

Dne 21. 6. 2023 proběhl v tělocvičně ZŠ Nový Malín hudebně-taneční program pro děti z MŠ pod názvem Zábavná školka s písničkami Pavla Nováka. Děti z obou MŠ si užily dopoledne plné tance, her a soutěží.





## SEZNAMTE SE, BALÚ!

### ASISTEČNÍ PES VE ŠKOLKÁCH

Ahoj, jmenuji se Balú a jsem asistenční pes. Teda abych byl přesný, moje pracovní zařazení je signální pes pro osoby se ztrátou vědomí nebo záchvatovitým onemocněním. Abyste tomu rozuměli, moje panička trpěla kolapsy, které ji způsobovalo její nemocné srdíčko. A tak jsem se za ní do Malína přistěhoval před sedmi lety, abych na ni dohlížel.

Narodil jsem se na středním Slovensku a chvíli jsem žil v útulku Túlavá Labka, kde mě našli lidé z organizace Helppees. Jsou moc fajn a s námi psy to skvěle umí. Učí nás, jak můžeme pomáhat vám lidem. Dětem i dospělým, co jsou na vozíku, nevidí, neslyší, mají cukrovku, trpí úzkostmi nebo epilepsií a taky dětem s poruchou autistického spektra. Věřte mi, že nás, psí pomocníky, to moc baví. Jsme takoví strážní andělé na čtyřech tlapkách.

Když už jsem tady žil čtyři roky, najednou se mi panička ztratila. Přijelo pro ni auto s houkačkou, vzala si kufr a byla fuč. Byl jsem strašně moc smutnej. Byla to věčnost, ale pak se mi vrátila jako dárek od Ježíška. Jenže voněla jinak. Nešlo mi to do pořádku hlavy. Ale časem jsem zjistil, že najednou chodíme dál a výš, do kopců a na skály, kde jsme nikdy před tím nebyli. Došlo mi, že to, proč voní jinak, je její nové srdíčko. Začali jsme spolu podnikat nové věci. A tak se jednou stalo, že mi říká: „Balú, zítra jdeme za dětmi do školky. Ukážeš jim, co všechno umíš“. Byl jsem z toho celej vykuleněj, co tam jako budeme dělat.

A najednou jsme tam byli. Nejdřív v té, co je kousek od nás, říkají jí „dolní“. A pak dvakrát v té „horní“. Tam vám to vonělo, to se mi tam líbilo. S paničkou jsem dětem ukázal, jak umím poslouchat. Užíval jsem si to jako ve wellness – děti mě česaly kartáčem, čistily zuby, kontrolovaly mi uši a tlapy. Ukázal jsem jim, jak umím podávat věci, sundávat rukavice a ponožky – to se nejvíc smály. A ty jejich ručičky, jak mě krásně drbaly v kožichu. Některé děti se trochu bály, že jsem tak velký, ale paní učitelky jim pomohly, a tak nakonec našly odvahu mě taky pohladit. A těch dobrůtek, co jsem dostal! Moje panička dětem vysvětlila, jak je potřeba o nás pejsky pečovat a jak se k nám chovat, když nás potkáte třeba na procházce. Moc jsme si to všichni užili. Taky vám musím říct, že jsme dostali za naši návštěvu nějaké penízky. Protože jsme to dělali z radosti, moje panička je všechny poslala na účet Helppees ([www.helppees.cz](http://www.helppees.cz)), abychom tak podpořili štěňata ve výcviku pro další děti a dospělé, kteří nás potřebují. Můžete jim taky něco přihodit, budou rádi.

A to je všechno, co jsem vám chtěl říct. Užijte si léto a trochu to dělejte jako my. Lenoste ve stínu na trávě, pořádně se vykousejte v jakékoliv louži, kterou na výletech potkáte, a vyčmuchejte, kde je nejlepší zmrzlina. Haf!

Balú

PS.: Kromě mateřských školek v Novém Malíně jsme s Balúem navštívili také MŠ Postřelmov, Bohutín, družinu ZŠ v Sudkově, MŠ Malíček v Zábřehu a ZŠ Třebízského v Šumperku. Byla to všechno krásná setkání. Děkujeme za ně. Ivona Štrbíkova



MŠ horní



MŠ dolní

## V malínské škole se stále něco dělo

Letní prázdniny jsou už v plném proudu, tak se můžeme ohlédnout za posledním čtvrtletím školního roku 2022/2023.

Velikonoční svátky jsme si ve škole připomněli nejen výzdobou, ale i speciálním „tvořítkem“ pro všechny zájemce z řad dětí MŠ, žáků, rodičů i zaměstnanců školy. Tento první dubnový týden byl také velkým zážitkem pro naše druháčky. Vyjeli si totiž na Švagrov do školy v přírodě, kde je čekaly dny plné zkoumání, vyrábění, písniček a dobré nálady a to vše v zasněžené chalupě. Krátké odloučení od rodin všichni výborně zvládli. V tomto období každoročně probíhá i zápis do 1. ročníku. Letošním tématem byl sport a tak více než padesát předškoláků si prošlo různá stanoviště a nenápadně prozradili leccos o svých schopnostech i vědomostech. Už se na ně ve škole moc těšíme. Projektová výuka patří mezi oblíbený způsob práce. Třetíci zvolili téma Titanik, počítali příklady na vstupence, řešili slovní úlohy o lodí a kajutách a společně si Titanik postavili ze stavebnice. Prvníáci zase díky svému projektovému dni Jaro čaruje pozorovali změny v přírodě, povídali si o zahradě, popisovali části rostlin, keřů a stromů a dokonce sbírali byliny a připravili z nich různé lektvary a masti. Nejen Den Země, ale i nutnost zajímat se a starat o své prostředí si žákyně a žáci připomněli úklidem malínských ulic a též exkurzí do obecní čistíčky odpadních vod a sběrného dvora, kde měly děti možnost vidět, co se vlastně s vytríděnými plastovými lahvemi, papírem či sklem děje. V závěru dubna se 4. ročník zúčastnil mezinárodního testování TIMSS, jehož cílem je získat poznatky o vědomostech a dovednostech žáků v oblastech matematiky a přírodních věd. Koncem kalendářního roku obdrží škola zprávu s výsledky a o rok později si pak bude



Absolventi\_ZŠ\_2023.



Cyklistický kurz



Děti a dravci



Bubnování



Dětský den v družině





moci udělat srovnání s ostatními více než šedesáti zapojenými zeměmi světa.

Počátkem května jsme ve škole uvítali zkušeného bubeníka. Během jeho workshopu se děti 1. – 6. ročníku seznámily s muzikoterapeutickými nástroji, nadšeně si vyzkoušely hru na různé druhy bubnů, získaly zajímavé teoretické informace a dokonce zabubnovaly společnou skladbu složenou z vícero rytmů. Významným dnem pro naše devátáky byl 12. květen, kdy v malínské sokolovně převzali z rukou svých třídních vyučujících šerpy a byli slavnostně pasováni na absolventky a absolventy základní školy. Pro přítomné diváky si připravili i překvapení v podobě tanečních a hudebních vystoupení. Následující den bylo zase rušno v altánu u školy. Zapojili jsme se totiž do celorepublikového piknikového dne na podporu fairtradových a lokálních pěstitelů. Všichni, od miminek, přes děti MŠ a ZŠ, až po rodiče a prarodiče, mohli ochutnat různé dobroty jednotlivými účastníky vyrobenými či zakoupenými speciálně pro tuto událost. Přijďte příští rok a uvidíte! Mladoňov je naše oblíbené místo. Pátáci se tu celý týden dopoledne učili a odpoledne trávili s instruktory ÚEV, kdy v přírodních podmínkách rozvíjeli schopnost spolupráce, tvořivé myšlení a vše použili v netradičních situacích. Roli mladých entomologů si zase vyzkoušeli druháci, když ve stejném prostředí zkoumali mravence, včely, brouky a další hmyz. A že je „voda nad zlato“, už dobře ví i naši třetáci, když prostřednictvím zážitkové pedagogiky získávali teoretické vědomosti o významu koloběhu vody, které pak prakticky využili v okolí ÚEV. Nezvyklým zážitkem pro celou školu byla účast na letové produkci dravců spojené s přednáškou o nich. Na hřišti u malínské sokolovny zkušený sokolník (jak příznačné :-)) vtipně a poutavě představil téměř čtyři desítky opeřenců, předvedl, jak ptáci loví a zdůraznil nutnost jejich ochrany. Závěr května patřil milému koncertu Růžových a Barevných dětí šumperského dětského sboru Motýli. Přijely do školy zapívat předškolákům, prvňáčkům a druháčkům. Mezi účinkujícími byly i naše žákyně, tak o mávání spolužáků-diváků nebyla nouze. Nutnost šetřit vodou jsme již zmínili, nezapomínáme ani na třídění papíru. Nedílnou součástí je tedy každoroční sběrová akce ve škole, jejímž cílem je, aby si každý jedinec uvědomil, co může sám udělat pro ochranu naší přírody a tak z tohoto pohledu jsou nejcennější malé neuměle svázané balíčky přinesené samotným žákem či žákyní k přistavenému kontejneru.



Druháci\_na výletě



Férová\_snídaně



Koncert Růžových a Barevných dětí ve škole

Den dětí jsme tentokrát pojali trochu jinak. Pro 1. stupeň byla připravena vycházka do okolní přírody. Nešlo jen o pohyb a pobyt na čerstvém vzduchu, ale také o prověření znalostí z oblasti filmových pohádek a večerníků. Pro všechny bylo tradičně zakoupeno nanukové osvěžení. Sportu se u nás nebojíme a důkazem toho je například velký zájem o cyklistický kurz pro osmáky a deváťáky. Letos se nejprve na kolech přesunuli do cca 72 kilometrů vzdáleného Ústí nad Orlicí a pak celý týden objevovali krásy i těžkosti cyklotras v okolí Tiché a Divoké Orlice. Nezapomínali ani na zásady bezpečného chování v dopravním provozu, které znají také ze školy, kdy mimo jiné trénovali na dopravních hřištích stejně tak jako letošní čtvrtáci a pátáci. Atletického klání se v rámci Poháru rozhlasu zúčastnili sportovci 6. – 9. tříd. Výrazným úspěchem v silné konkurenci bylo 2. místo v běhu na 800m a 4. místo v běhu na 60m. Rovněž v krajském šachovém přeboru jsme měli své kvalitní zastoupení – 4. místo v kraji už něco znamená. Až po redakční uzávěrce novin se uskutečnil turnaj 2. stupně ve vybíjené o dort ředitelky školy, takže výsledky si přečtete na našich webových stránkách. Historie dýchla na deváťáky v podobě přednášky odbornice na tematiku Volyňských Čechů. A v té souvislosti naše prosba: popovídejte si doma se svými dětmi, vnuky o vás a vašich předcích, je důležité nezapomínat!

Závěr 4. čtvrtletí patří na jednu stranu ne příliš oblíbenému testování a zkoušení, ale na druhou stranu se jde nebo jede na výlety. Za všechny zmiňme aspoň cestu 8. ročníku do Prahy za památkami i nákupy, výlet do Šiklova mlýna 4. ročníku, putování pátáků po krásách Je-



Pátáci dobyli Praděd



Projektový den Titanik



Mikrokosmos



Testování\_TIMSS



seníků spojených s úžasnými výhledy, sedmáky oceněnou návštěvu Jump Family arény a ZOO v Olomouci, nebo sportovně-dobrodružný program Survival připravený pro šestáky v areálu Černého Potoka či pomyslné dobytí hradu Sovince a prohlídku Pradědovy galerie, která zaujala druháčky.

Také školní družina jela na plný plyn. Prostřednictvím výrobků z velikonoční dílny se děti připravily na nadcházející svátky, připomněly si důležitost správného chování v dopravních situacích, když si zároveň své znalosti ověřily při pobytu na dopravním hřišti. Členky školního kroužku aerobiku a jeden zástupce mužského rodu reprezentovali na akcích Den Země a Čarodějnický rej, s lesníkem dívky a chlapci ze ŠD vyrazili na Rabštejn a povídali si o rostlinách a zvěři, která se vyskytuje v naší oblasti. Zato exotiku mohli poznat během besedy s ošetřovatelem olomoucké ZOO a dětský den oslavili s klaunem jménem Viki.

V nadcházejícím školním roce nás opět čeká spousta práce, ale i zábavy a poznání. V jedné věci to však bude rok jiný, v jeho závěru si připomene 120 let od otevření hlavní budovy naší základní školy. **A v této souvislosti se chystáme požádat o spolupráci i vás Malíňáky a Mladoňováky. Sledujte, prosím, webové stránky školy a obce a čtěte i další Malínské noviny.**

Díky a příjemné léto všem :-).

A pozor, školní rok začínáme v pondělí 4. září 2023 v 8:00.

Mgr. Jana Švábová  
ředitelka ZŠ a MŠ Nový Malín

## VÝZVA/PROSBA – SPOLEČNÉ FOTOGRAFIE 9. TŘÍD

Milé absolventky a absolventi, rádi bychom doplnili náš archiv třídních fotografií žákyň a žáků 9. ročníků ZŠ Nový Malín.

Pokud takovou fotografii máte a byli byste ochotni ji zapůjčit k oskenování, napište, prosím, na školní e-mail [skola@zsmalin.cz](mailto:skola@zsmalin.cz).

Moc děkujeme.

Jana Švábová



Škola v přírodě



Uklidme\_svět

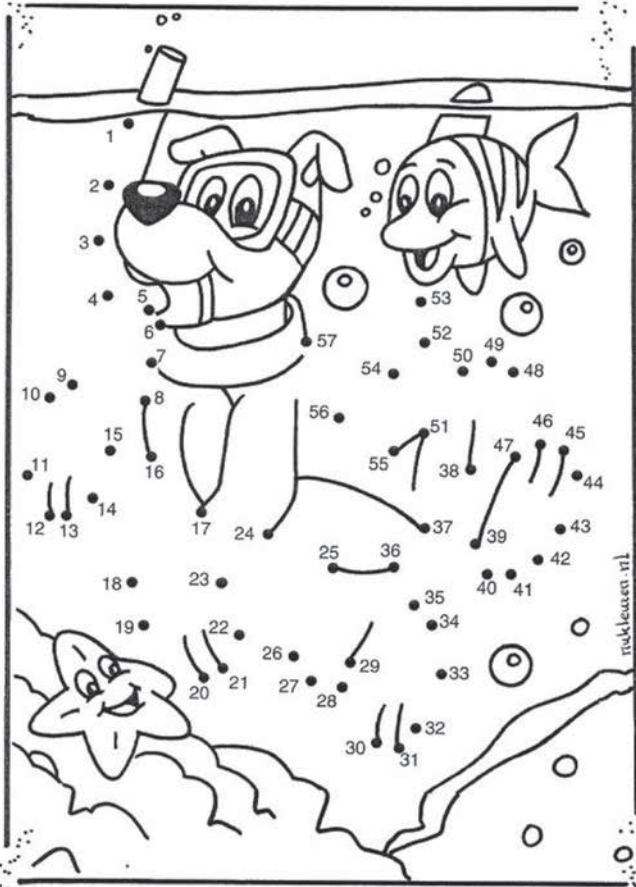


Technika Ebru v družině



Velikonoční\_dílna v družině

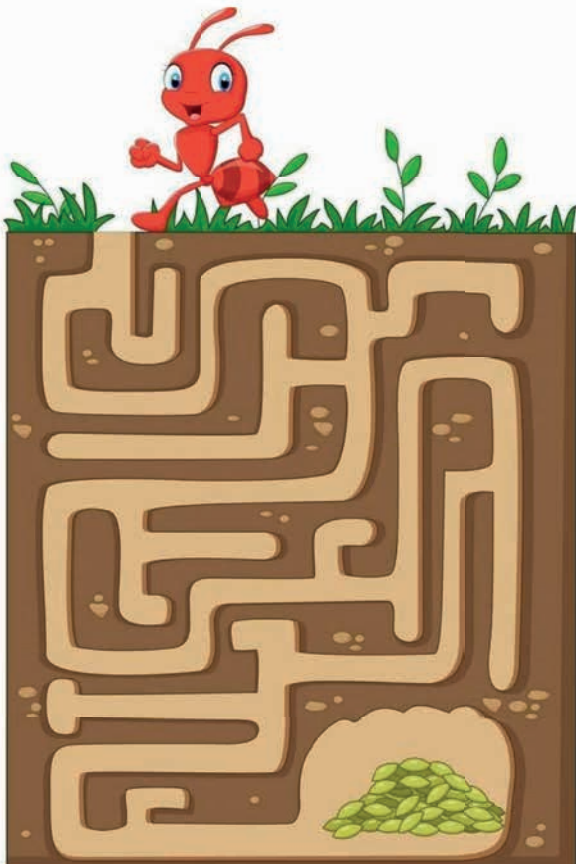
### DOKRESLI A VYMALUJ



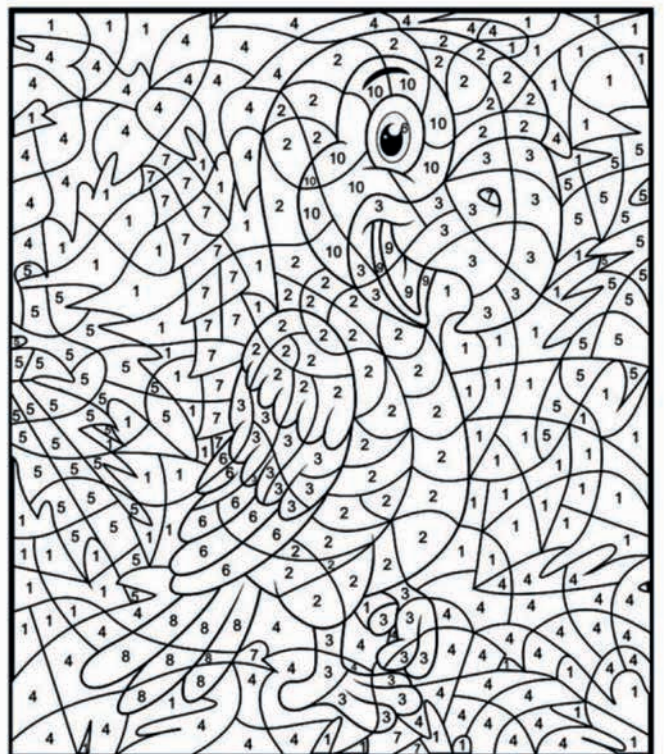
### Najdi 7 rozdílů



### POMOZ MRAVENEČKOVÍ NAJÍT CESTU DOMŮ



### VYBARVI SI MĚ





## V KNIHOVNĚ

V místní knihovně i mimo ni se nám v posledních měsících podařilo uspořádat spoustu pěkných akcí nebo třeba jen na nich spolupracovat.

Děti z místní školní družiny si stále chodí každý měsíc vyměňovat knihy a je to vždy milé setkání. V letošním školním roce byly v měsíci červnu naposledy a znovu se uvidíme až v tom roce příštím. Měsíc březen je známý jako MĚSÍC KNIHY, a tak i naše setkání bylo zpestřeno besedou „Jak vzniká kniha“. Děti si nejprve zopakovaly, jak to v knihovně chodí, poslechly si, jak vzniká kniha a aktivně se zapojily při plnění úkolu o vzniku knihy.



Družina na besedě o vzniku knihy

Pozvaly jsme také předškolní děti z místních MŠ. S těmi jsme si popovídaly o tom, co je knihovna, jak se zaregistrovat, které knihy jsou vhodné právě pro ně a jak se k nim chovat. Poslechly si pohádku a nakonec sami přečetly krátké povídky díky obrázkovému čtení. Děti byly opravdu moc šikovné a rozhodně si myslíme, že ve škole jim to pěkně půjde.

Takovou knihovnickou třešinkou na pomyslném dortu MĚSÍCE KNIHY je NOC S ANDERSENEM. Tato skvělá akce pro děti se uskutečnila 31. března, kdy v knihovně přespalo 12 dětí. Téma byl Walt Disney. Jeho pohádky znaly důvěrně všechny děti a my jsme si ten čas všichni společně skvěle užili. Vše se neslo v duchu Disney. Děti hned po prvním seznámení se navzájem a také



Horní MŠ beseda v knihovně



Dolní MŠ beseda v knihovně

s tvorbou Walta Disneyho začaly být hlavní, a tak si každý dle své chuti připravil toust. Po zahnání hladu jsme mohli pokračovat, zahráli jsme si DisneyBingo. Po této napínavé hře děti hledaly v prostorách obecního úřadu QR kódy, které jim napověděly odpověď do křížovky. Po večeru a společné noci jsme posnídali a všichni se následně odebrali domů (dospat dlouhý večer plný zážitků).



Noc s Andersenem



Snídaně Noc s Andersenem



V dubnu jsme opět přivítali cestovatele Poliho, který nám poutavě přiblížil život v Kanadě. Můžeme se na jeho návštěvu těšit opět koncem listopadu.

Již tradičně 30. dubna proběhlo na sokolovně Pálení čarodějnic, kterého se zúčastnilo ohromné množství lidí. Děti byly skvělé a při soutěžích velmi šikovné. Jako již tradičně vystoupily s pěkným tanečkem děti z aerobiku z místní ZŠ pod vedením Petry Vicencové. Program doplnil Spolek scénického šermu Zatracení, kteří ve svém vystoupení upálili čarodějnici a tím zapálili vatru. Byla to opravdu pěkná podívaná. Celé odpoledne se o naše chutě starali bezkonkurenční hasiči, kteří opět vše perfektně zvládli a patří jim velké díky. Když už jsme u těch slov díky, rády bychom touto cestou poděkovaly také všem, kteří nám již déle pomáhají při akcích. Jedná se zejména o děti, které navštěvují knihovnu a dělají nám tak milou společnost, Natálku Žakovou a Tomáška Hecla, dále Filipa Landsfelda, Domču Navrátilovou a Pepíka Čapka, Honzika Hašu a v neposlední řadě Terezku Meixnerovou. O Maru není třeba psát, ta je nedílnou součástí našich akcí, akorát si tentokrát vyměnila pozici z obcerstvující na tvořící a spolu s dětmi vyrobila cca 200 košťátek a o košťeti nechce dodnes ani slyšet. Pokud jste si na našich akcích všimli nenápadného kudrnatého muže s brýlemi, který nám vždy pomáhá a častokrát víc, než se může zdát, tak tento skromný pán je partner knihovnice Andrejky. Jmenuje se Peťa a my mu za vše děkujeme. Mnohokrát svým osobitým klidem zachránil vypjaté situace. :-) Peťo, děkujeme!!! Budeme rády, když spolu uspořádáme ještě mnoho pěkných akcí.



Aerobik ZŠ



Zatracení



Muž jménem Peťa



Vatra a Zatracení

Jak jsme již minule zmiňovaly, chtěly bychom se mimo dětí věnovat i seniorům. Práce s nimi je velmi přínosná, nejen pro jejich životní zkušenosti, které si při povídání s nimi můžeme vždy odnést, ale i pro pestré zážitky, kterým se často společně zasmějeme. Poprvé jsme vyzkoušely takovou záležitost, nazýváme ji třeba „Stříhání seniorů“. Přijeli k nám učni z druhého ročníku Střední školy řemesel, rozložili si své kadeřnictví na kolečkách a už se jen stříhalo, foukalo, česalo a hlavně jsme se opět dobře bavili. S tímto projektem budeme určitě v příštím školním roce pokračovat a kadeřnictví na kolečkách bude jezdit pravidelně do naší knihovny. 17. května jsme tedy naše milé seniory ostříhali, aby 1. června mohli přijít v celé své kráse trénovat paměť s neziskovou organizací Pontis, konkrétně s paní Adélou Bilošovou. Hodinu jsme trénovali paměť a po takovém výkonu jsme se občerstvili chlebíčkem a zákuskem s domácí limonádou, vše osobně vyráběno knihovnicemi. Opět to bylo velmi příjemně strávené dopoledne. V tomto projektu budeme určitě na podzim také

pokračovat, ovšem už teď víme, že budeme potřebovat více času na popovídání si po trénování.

Před prázdninami jsme ještě prozkoušeli ze čtení a následně pasovali naše malé prvňáčky na čtenáře. Pasování bylo vymyšleno tematicky „Liška Bystrouška“. Kdo by také nechtěl být bystrý a moudrý jako právě ona. Doufejme, že se nám opravdu povedlo na naše šikovné děti pomyslně přenést moudrost a bystrost projitím kouzelné brány a pasováním samotnou liškou v jakémkoliv směru a zaměření.

Bc. Miroslava Krausová  
a Andrea Vernerová



Trénování paměti



Stříhání seniorů



Občerstvení při trénování paměti



## Letem kulturním světem.

V posledních měsících se v naší obci událo několik akcí a jak věříme, vybral si každý. Po již zmíněných čarodějnicích pořádaných našimi knihovnicemi, které měly již tradičně velký úspěch hlavně u našich dětí, následovala 20. května RETRO Rocková noc pro ty dříve narozené. Zahrát nám přijel Dj a maderátor Radia Čas Rock Mirek Petříček a rozjízďel skvělou rockovou hudbu až do ranních hodin.

Na sobotu 27. května jsme přichystali dětský den, tentokrát ne téma „sport“. Na šesti sportovních stanovištích, kde si děti mohli vyzkoušet například fotbal, ping pong nebo petanque se postupně vystříдалo 160 dětí, kteří byly krom sladké odměny na konci odměněny slosováním jejich herních karet v bohaté tombole. Nechyběla samozřejmě ani obří skluzavka, dílničky či malování na obličeje, ale největší úspěch měli naši dobrovolní hasiči s pěnovými radovánkami. Malý i velcí obaleni bílou voňavou pěnou brzy pobíhali po celém areálu Sokolovny, než ji z nich hasiči opět spláchli hadicí. Krásný den plný zábavy doplnily domácí limonády a skvělé pečené dobroty od našich knihovnic a samozřejmě již tradiční výborné občerstvení od Martina Frolíka a Martina Vohralíka nemohlo chybět. K tanci i poslechu hrál DJ Peet V.



Květen zakončila zajímavá přednáška známého astrologa Antonína Baudyše na téma „Pomoc vesmíru“ 30. května na Sokolovně.

Další krásnou akcí byla Noc kostelů ve spolupráci s Farností Nový Malín. Zábavný program pro děti a prohlídku kostela a kostelní věže doplnil překrásný koncert na housle Hany Bláhové. Díla převážně českých autorů se krásně nesla prostorem kostela Narození Panny Marie a dala této vydařené akci tu pomyslnou tečku.

V příštích pár měsících nás čeká v první řadě uctění památky vypálení obce Český Malín na Volyni. V sobotu 15. června si připomeneme smutné 80. výročí.

Na konci července, uprostřed prázdnin společně oživíme tradici Malínských pivních slavností. Tedy 29. července se můžete těšit na soutěž v kotlíkovém guláši. V odpoledních a večerních hodinách nám zahraje pět hudebních kapel.

Září pak patří tradičním hodům a Malínfestu. Hodový víkend začíná v pátek 8. září a končí již tradičně v neděli 10. září.

Poslední plánovaná akce v příštím čtvrtletí je obecní poznávací zájezd do Klodzka. Navštívíme zde Minieuroland, park plný modelů staveb a květin.

Dana Nimmerrichterová



Obec Nový Malín pořádá  
poznávací zájezd do  
**Minieurolandu**  
**v Klodzku**  
sobota  
**16. září 2023**  
**CENA: 370 Kč/osoba**  
Zájezd musí být uhrazen nejpozději 1.9. 2023

70 000  
KVĚTIN

40  
MINIATUR

Informace a rezervace na :  
[nimmerrichterova@novymalin.cz](mailto:nimmerrichterova@novymalin.cz) nebo 588 880 415

**Odjezd:**  
**8:00 obecní úřad**  
**8:10 zastávka CBA**  
**8:20 zastávka u Tygra**





## Běh z Nového Malína do partnerského městečka Sobótka v Polsku

Parta nadšených sportovců navázala na tři předchozí etapové běhy a další volba padla na běh z Nového Malína do partnerského městečka Sobótka v Polsku. Městečko se nachází v Dolnoslezském vojvodství v jihozápadním Polsku asi 30 km od Wroclawi. Chtěli jsme se pokusit uběhnout vzdálenost 240 kilometrů od pátečního odpoledne do nedělního poledne, předat starostovi města Sobótka zdravici a setkat se s polskými ultramaratonskými běžci. Podle plánu na nás měli čekat polští běžci asi 10 km před cílem a společně jsme měli všichni dokončit poslední etapu. Na náměstí nás měl očekávat starosta města sobótka Mirosław Jarosz a starosta Nového Malína Marek Štencl. Na cestu tohoto náročného cíle se vydal tým patnácti běžců z klubu V12 a z Nového Malína, přesněji sedm holek a osm kluků. Do splnění tohoto cíle však následovala dlouhá cesta plná různých nástrah a nečekaných událostí.

Na první etapu v délce 11 km jsme vyběhli v pátek 9. června 2023 v 15 hodin od Obecního úřadu v Novém Malíně. Vyběhlo se za chladného odpoledne a za hustého deště. Pak už následovala etapa za etapou přes Rejchartice, Hanušovice, Vikantice, Staré Město, Stříbrnice na Kladské sedlo. Tam jsme doběhli těsně před devátou hodinou večer v ponurém, chladném, částečně deštivém počasí. Následovalo sušení, společná večeře, sdělování dojmů z jednotlivých etap, plán na další den, rozdělení etap a ubytování na zemi na karimatkách ve spacích pytlech a krátký odpočinek.

Za ranních mlh, nízké teploty a poměrně silného větru v 5 hodin ráno jsme vyrazili na první etapu na polském území. Ten den nás čekalo podle plánu uběhnout zhruba 150 kilometrů. Trasa vedla přes Orlické hory na straně Polska, přes několik polských národních parků a na závěr přes horu Šléza, která je dominantou okolí města Sobótka, něco jako u nás hora Praděd. Běželo se místy po cyklotrasách, ale také ve volném terénu mezi poli, lesy, přes hory i lyžařské sjezdovky. Cesta vedla mnohdy vysokou travou, přes bažiny a močály, lesy, ale také po strmých a kamenitých horských pěšinách se značným převýšením jak při cestě nahoru, tak i při sbíhání. Cíl tohoto dne byla vodní nádrž Bystrzyca, kde jsme se ubytovali v pozdních večerních hodinách na vydlážděném parkovišti, vyhřá-

tém od slunce, což jsme považovali za luxus. Jako bonus byla možnost se osvěžit v přehradě, ale chtělo to hodně odvahy, protože voda byla studená a přístup k vodě byl kamenitý a v prudkém břehu. Přesto se našlo několik odvážných, kteří si v přehradě zaplavali. Následovala společná večeře, rozdělení etap na další den a zasloužený odpočinek. Začala se projevovat únava, vyčerpání a nějaká zranění.

Nedělní ráno nás vítalo východem slunce a mlžným oparem nad přehradou. Nic méně bylo třeba zmobilizovat zbytek sil, rychle všechno sbalit a vyběhnout do posledních pěti etap. Špatnou zprávou pro všechny bylo, že zranění u dvou běžců bylo tak bolestivé, že na další etapy už nemohli nastoupit. Běželi jsme bez jakýchkoli prodlev, předání proběhlo plácnutím rukou a další běžci se vydali do zbývajících etap. Byli jsme v kontaktu s polskými běžci a neustále jsme si upřesňovali čas,

kdy doběhneme na předávku do poslední etapy, aby naši běžci běželi společně s polskými, zbývajících 10 kilometrů. Příběhlo nám naproti sedm polských ultramaratonských běžců. Byla to jedna z nejtěžších etap, která vedla přes horu Šléza s velkým převýšením jak nahoru tak i sebehem dolů po kamenech a kořenech stromů. Bohužel při seběhu si jedna polská běžkyně vymknula kotník.

Na náměstí v Sobótce jsme dobíhali všichni společně. Proběhli jsme cílovou bránou za zvuku hudby a vítání starostů města Sobótka Mirosława Jarosze a starosty Nového Malína Marka Štencla. Přijetí to bylo velmi srdečné plné emocí jak se setkání a uvítání, tak i z toho, že jsme to dokázali a svůj cíl jsme splnili. Následovalo pozvání všech běžců na radnici města, kde bylo připraveno občerstvení a prostor ke sdělování dojmů z běhu a příslib polských běžců že se pokusí zorganizovat podobný běh do Nového Malína. V součtu jsme uběhli 564 kilometrů. Za 24 hodin čistého času běhu jsme překonali vzdálenost 239 kilometrů z Nového Malína do Sobótky.

Josef Smolicha



## Hasiči

Máme za sebou tradiční „Pálení čarodějnic“, a je vidět, že tato akce je rok od roku podle počtu lidí velice atraktivní. Nevím, jestli tak dobrým občerstvením, nebo počasím, ale děkujeme všem, kteří přišli a moc se omlouváme za fronty, hlavně u langošů, které jsou velice oblíbené. A aby nedocházelo k takovým frontám, rozhodli se hasiči k zakoupení větší plynové pánve pro vaši spokojenost a doufáme i v menší fronty.



Soutěžní družstva veteránek, žen, veteránů a mužů začala trénovat na provizorním areále na bývalém dřevoskladě. První soutěží bylo okrskové kolo konané v Horní Libině, kde se veteránky umístily na 2. místě, ženy na 5. místě, veteráni na 2. místě a muži tuto soutěž vyhráli. Další soutěže: D. Studénky veteránky 1. místo, ženy bohužel neplatný pokus, veteráni 7. místo a muži opět první. Soutěž v Hrabové vyšla veteránkám, skončily na 1. místě, ženy na 4., veteráni na 3. a muži na 3. místě.



K tomuhle sportu patří i stmelování týmů a tak se uskutečnil první ročník raftování, spousta legrace a utopených mobilů nás neodradilo a proto plánujeme další vodácký zážitek.

Mladí hasiči mají za sebou řadu soutěží, zařazených do hry Plamen a ligy mladých hasičů. Některá umístění - Troubelice: štafeta požárních dvojic - starší krásné 2. místo, mladší 7. místo,





požární útok CTIF: starší 4. místo, mladší 14. místo, tyto dvě disciplíny se sčítají dohromady a celkově pak starší skončili na 3. a mladší na 10. místě.

Dolní Studénky: požární útok, mladší 7. místo, starší 4. místo. Konečné pořadí hry Plamen: mladší 13. místo, starší krásné 4. místo. Liga mladých hasičů: mladší 14. místo a starší opět 4. místo. A jako každý rok se mladí hasiči pomalu připravují na svůj tábor, který za svou celoroční snahu pořádají vedoucí za podpory Sboru dobrovolných hasičů Nového Malína.

Za SDH  
Pavel Krobot



## Hledáme mladé hasiče!

Ahoj, nevíš, co s volným časem a chceš ho trávit aktivně?

Zajímají tě věci, které se týkají hasičů a jejich soutěží?

Schůzky máme každé úterý a pátek od 16:00 na areálu u nádraží v Novém Malíně a v zimě chodíme trénovat do tělocvičny v ZŠ Nový Malín. Čeká tě skvělý kolektiv, dobrá zábava a aktivní odpoledne! Srdečně tě zveme, přijď se podívat a užít si se svými novými kamarády! Těší se na tebe kolektiv a vedoucí mladých hasičů.

## ÚEV

Před časem jsme nastínili plány, které se nyní stávají skutečností. Čas utíká a každým dnem jsme blíž k letním prázdninám. Pojdme se společně vrátit v čase a ohlédnout se za jarní činnosti v ÚEV.

Byť se za minulá léta stal parašutista symbolem našeho působení, naznali jsme, že je čas opustit to, co bylo a otevřít dveře novému. Autorkou nového loga je Karolína Ščučková. Káji, děkujeme! Logo se nám moc líbí.

V dubnu se po mateřské dovolené vrátila do své funkce paní ředitelka Mgr. Lucie Pulterová. Během její nepřítomnosti skvěle nahradila funkci ředitelky zástupkyně Mgr. Dita Kaňáková.

### DEN ZEMĚ

V sobotu 22. dubna od 10 do 17 hodin k nám zavítalo přes 650 návštěvníků. Celý den měl nádech pohody. Pro děti byly připraveny stanoviště s různými aktivitami, na jejichž konci čekala odměna v podobě klíčenky s novým logem. Klíčenky vytvořila firma Pálí nám to z Nového Malína. Nechyběl skákací hrad nebo výtvarná dílna, kde si děti vyrobily voňavá mýdla.

Veřejnost si mohla popovídat s myslivcem Markem Nimrichtrem či se podívat na dravce, které přivezl Vít Jelínek. Kdo má rád ruční práce a tradiční řemeslo nebyl jistě zklamán. Pro spoustu návštěvníků byl velký zážitek vzít do ruky kovadlinu u pana kováře nebo si u řezbáře Marcela Mináře vydlabat předmět ze dřeva. Přijely také předlady, které velmi ochotně zapůjčily kolovraty zájemcům a s dopomocí si každý mohl zkusit klasické řemeslo. Ihned u vstupu do areálu mělo velký úspěch nové hasičské auto dobrovolných hasičů z Nového Malína, kteří k nám přijeli ve svém volném čase. Stejně jako loni přijal pozvání např. Ranč Viktorie, včelař Vít Sochora, a také tradičně Ludmila Reová, Martina Složilová a Jarmila Volková s jejich výtvarnou dílnou. Součástí celé akce byly prodejní stánky. Nechybělo ani bohaté občerstvení a výborné zákusky ke kávě. Za slunečného počasí se dařilo i všem vystupujícím. Kulturní dění bylo letos pestré. Holky (Aerobic Nový Malín) pod vedením Petry Vincencové opět předvedly, co nového si pro nás secvičily. Dále vystoupily Mažoretky KK Dance Šumperk, Adéla Hasalová s fenkou Casey – dog dancing a v neposlední řadě folklorní pěvecký soubor Andante ze Šumperka. Ještě jednou děkujeme všem, kteří se do této akce jakkoli zapojili.



## ÚSTAV EKOLOGICKÉHO VZDĚLÁVÁNÍ, z. ú.

Po Dni Země k nám dorazily děti z MŠ Postřelmov na třídní pobyt. Vše krásně zvládly a užily si spoustu her a zábavy. Květen už patřil školám v přírodě, jednodenním výukovým programům a výletům. Postupně k nám zavítali žáci z Újezdu, Uničova, Sudkova, Šumperka a Rapotína. Na týdenní školu v přírodě k nám přijely dvě třídy z Nového Malína.

Červen probíhal v podobném duchu jako měsíc předešlý. Biologickou exkurzi si užila sekunda z gymnázia Šumperk. Dvoudenní výlet u nás trávili devátáci z Hradišína, dále čtvrtáci a pátáci ze Šumvaldu. Předposlední týden byl zasvěcen Tajemství žilvlů, které objevovaly děti ze ZŠ Pňovice. Ve volných chvílích jsme se věnovali přípravě letních táborů.



Poslední školní týden, konkrétně v úterý 27.6. proběhl Ekoden v Novém Malíně. Ve spolupráci s dětmi z druhého stupně jsme pro menší děti od 1. do 5. třídy připravili několik stanovišť zaměřených na ekosystémy lesa, pole i rybníků a součástí programu byly také zajímavosti o odpadech, tvořivá dílna – výrobky ze zbytkových materiálů nebo sportovní aktivity.

S příchodem července začínáme souběžně dva tábory. Děti na English

Campu čeká Léto naruby a ocitneme se v zimním čase. Tábor Pod širým nebem se letos podrobí zkoušce přežití. Příměstský tábor nabízí dobrodružství s piráty a akční tábory pro mladší i starší děti se inspirují příběhy Asterixe a Obelixe. Čeká nás také spolupráce s očním centrem Otlens na příměstském táboře pro děti s ortoptickými problémy. Tábor se uskuteční v Novém Malíně.

Každoročně je v létě areál ÚEV pronajat několika organizacím či spolkům, které pravidelně využívají naše služby a ani letos tomu nebude jinak. Postupně se u nás během dvou měsíců vystřídá pobyt rodičů s dětmi, Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, z.s., Gaudolino, z.s., Kytary Šumperk, Atletika Uničov, vÚžasu, pěvecký sbor – Bodo Olomouc.

Závěr letní sezony už několik let patří Pohádkovému lesu, který je plánován na sobotu 26.8. od 13 do 17 hodin. Pohádková trasa plná dobrodružství začíná i končí v našem areálu.

Všechny víkendy v jarním i letním období je areál pronajat pro soukromé oslavy, svatby nebo sborová soustředění. Děkujeme i za tento zájem široké veřejnosti.

Děkujeme obci Nový Malín za podporu, MŠ a ZŠ Nový Malín za spolupráci. Velké poděkování patří mladoňovským občanům za trpělivost. Přátelům a dobrovolníkům za nadšení a výpomoc na všech akcích. V neposlední řadě bychom rádi poděkovali všem rodičům, učitelům i dětem za stálý zájem o naše služby. Jste pro nás ten správný hnací motor.

Přejeme vám hezké léto a na viděnou na táboře nebo jiné společné akci.

Za ÚEV Mladoňov  
Aneta Jenáčková





ÚSTAV EKOLOGICKÉHO  
VZDĚLÁVÁNÍ, z. ú.

# POHÁDKOVÝ LES MLADOŇOV

**26.8.2023**  
**13 - 17 HOD.**



## Úspěchy oddílu kopané TJ Sokol Nový Malín v sezóně 2022/2023

Kluci a holky z Nového Malína mají z hlediska své výkonnosti velmi dobré jméno v širokém okolí. Již hráči v nejmladších kategoriích vzorně reprezentují naši obec a jsou na hřišti obávaným soupeřem.

Naším starším žákům se v této sezóně nadmíru vedlo a klukům se podařilo stát se „**PŘEBORNÍKY OKRESU v kategorii starších žáků**“.

V konkurenci silných týmů z okolí se ctí obstáli a vybojovali příčku nejvyšší!

Z 24 mistrovských utkání pouze 2x prohráli, vstřelili přitom 156 gólů a mají jen 15 obdržených branek. To je velmi pěkná bilance!

Já osobně chci poděkovat klukům z týmu starších žáků, za poctivě odvedenou práci, vysoké nasazení a přesvědčivé výkony, ať už osobní či týmové. I za to, že to se mnou dokázali vydržet, i když to někdy neměli jednoduché. Přeji klukům mnoho dalších alespoň stejně úspěšných ročníků. No a nakonec se samozřejmě připojuji s gratulací Mistrům okresu!

Pěkné prázdniny.

Pavel Dostál  
trenér družstva starších žáků.

### Příspěvek jednoho z hráčů starších žáků - Jakub Suchánek (13let):

„Myslím, že kluci celý rok poctivě makali, trénovali a snažili se v každém zápase bojovat až do konce. Někdy i přes nepříznivý vývoj zápasu se kluci navzájem podpořili a zvládli zápas otočit. Také kluci, kteří tuto sezónu začali, se velmi rychle zařadili do kolektivu. Příští sezónu se kluci rozdělí. Někteří přejdou do dorostu, některé si vybral šumperský fotbalový klub. A už se asi v tomto sestavení neuvidí, ale doufám, že většina zůstane u fotbalu a bude nadále reprezentovat naši obec. Tímto bych hráčům starších žáků a mým spoluhráčům chtěl poděkovat za tento rok.“

Jakub Suchánek  
13let

### A pohled na fotbalový úspěch dalšího hráče starších žáků - Štěpa Dostál (14 let):

„Fotbalový tým starších žáků v Novém Malíně je velmi talentovaný. Tým se skládá z 15 hráčů a trénují pravidelně několikrát za týden. V poslední sezóně se tým umístil na prvním místě v okresním přeboru a hráči se těší na další sezónu. Tým má velkou podporu od fanoušků a místních lidí. Hráči jsou velmi oddaní a pracují tvrdě, aby se zlepšili a dosáhli svých cílů. Fotbalový tým starších žáků v Novém Malíně je skvělý příklad toho, jak sport může poskytnout zábavu pro všechny.“

Štěpa Dostál  
14let



Horní řada zleva: Pavel Dostál - trenér, Matyáš Ficnar, Jakub Mazurka, Stanislav Iascisen, Jakub Potěšil, Patrik Heinisch, Adam Falout, Marek Hajnýš, Matěj Koutný, David Štěpán

Dolní řada zleva: Lukáš Macek, Lukáš Kopp, Dominik Brokeš, Filip Dostal, Štěpán Dostál, Matěj Doležal



### VELKÉHO ÚSPĚCHU DOSÁHLI I MALÍNŠTÍ DOROSTENCI V SOUTĚŽI OKRESNÍHO PŘEBORU DOROSTU!

Titul jim unikl ve velmi vyrovnané soutěži, až v posledním zápase o pomyslný vlásek. Stačil jeden bod navíc a bylo to! Celkově se naši dorostenci umístili na krásném druhém místě. A to při stejném bodovém zisku jako tým první, pouze s nižším gólovým skóre. Je to po dlouhé době obrovský úspěch malínského kopané v této mládežnické kategorii! Všem hráčům patří velké uznání za předvedené výkony a líbivou fotbalovou hru.

Malínský tým mužů i díky pravidelné podpoře mladých dorostenců, letošní sezónu Okresního přeboru mužů završil na postupovém třetím místě a příští ročník se opět představí ve vyšší soutěži, a to Krajské soutěži I. B třídy sk. C.

Všem hráčům, trenérům, rodičům, fanouškům a vlastně všem lidem spojených s fotbalem v Novém Malíně děkujeme za vydařený fotbalový rok a přejeme jim příjemné léto.

Zdeněk Šanovec  
předseda TJ Sokol Nový Malín

## Stolní tenis aktuálně

Po dvou sezónách komplikovaných „covidovými“ omezeními se rozběhl sportovní život oddílu v sezóně 2022/2023 znovu naplno. Již druhou sezónu sportujeme v Sokolovně, která po rekonstrukci pro náš sport poskytuje téměř ideální prostředí, za které jsme Obci nesmírně vděční. Dlouhodobá práce s mládeží a dobré podmínky přispěly k tomu, že se oddíl rozrostl. V uplynulé sezóně se tak soutěží zúčastnilo 38 členů, z toho 11 v žákovských kategoriích.



Hlavní „tahouni“ oddílu

Dospělí soutěžili v šesti družstvech mužů přihlášených do 5 regionálních úrovní soutěží a nejlepší družstvo bojovalo v krajské soutěži I. třídy. V soutěžích mužů se střídaly úspěchy s nezdary a na družstvo D také těžce dopadlo zranění dvou hráčů. Výsledky tak vcelku odpovídají očekáváním.

Družstvo	Soutěž	Umístění
N.Malín A	Krajský přebor I. třídy	11. místo
N.Malín B	Regionální přebor I.třídy	10. místo
N.Malín C	Regionální přebor II.třídy	5. místo
N.Malín D	Regionální soutěž III.třídy	11. místo
N.Malín E	Regionální soutěž IV.třídy	5. místo
N.Malín F	Regionální soutěž V.třídy	9. místo

Také našich osm dívek a žen se rozhodlo postavit jedno družstvo do divize žen, což je nejvyšší krajská soutěž. A rozhodnutí to bylo správné. Do soutěže hrané čtyřkolově turnajovým způsobem se zapojilo všech šest hráček a konečným výsledkem bylo krásné druhé místo.



Divizní družstvo žen po závěrečném kole soutěže

Poř.	Družstvo
1.	TJ Sokol Štítý
2.	TJ Sokol Nový Malín
3.	TJ Sokol Olomouc Neředín
4.	KST Olomouc

Žákovské kategorie soutěží formou bodovacích turnajů, na kterých děti startují podle výkonnosti v několika „divizích“ bez ohledu na věk. Téměř všechny děti se zúčastnily nějakého turnaje, kde se umístily ve středu „hracího pole“. Nejlepší z nich pak získaly několik výher i jako náhradníci v soutěžích dospělých.



Naši mládežníci na turnaji ve Štítech

Vzhledem k velkému počtu členů a družstev je v sokolovně některé dny hodně „natěsno“. Mimo dva tréninky týdně děti a dva dospělých se v Sokolovně odehrálo celkem 61 soutěžních utkání a to vše se muselo porovnat s dalšími aktivitami Obce. Oddíl také zabezpečil pořadatelství jednoho regionálního bodovacího turnaje mládeže, jednoho turnajového kola Divize žen a regionálních přeborů jednotlivců dospělých.

Vedle soutěžních úspěchů nám velkou radost přineslo obnovení covidem přerušené tradice Vánočních turnajů pro rekreační hráče. V prosinci 2022 tak oddíl uspořádal 13. ročník Vánočního turnaje. Turnaj dětí proběhl 22. 12. 2022 a zúčastnilo se ho celkem 13 mladých sportovců z naší obce. Každý sportovec dostal, odměnou za účast na tříhodinovém sportovním klání, balíček s ovocem a sladkostmi, věnovaný Obcí Nový Malín, a také drobné věcné ceny.



Účastníci Vánočního turnaje mládeže



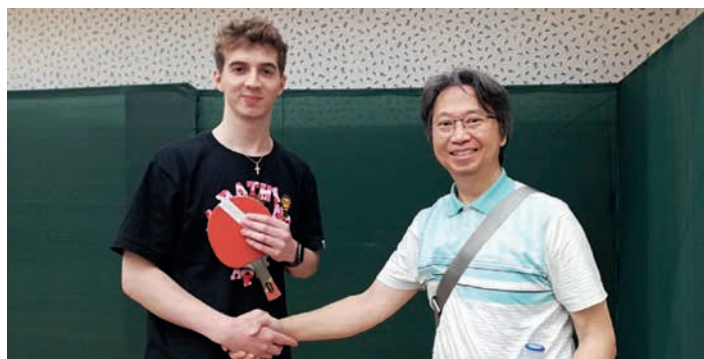


Nástup účastníků Vánočního turnaje 2022

Vánoční turnaj dospělých proběhl v sobotu 27.12. 2022. Turnaje se zúčastnilo 44 mužů a 7 žen, což sice nebyla rekordní účast, nicméně náš počet účastníků příjemně potěšil. Hrál se švýcarským systémem na 8 stolech v kategoriích muži, ženy a čtyřhry. Během dne se odehrálo úžasných 207 zápasů a věříme, že si všichni účastníci turnaj náležitě užili. Těšíme se všichni na další ročník.

Rád bych poděkoval všem členům oddílu, kteří vedle vlastního sportovního vyžití, věnovali svůj čas pro práci s mládeží, organizaci turnajů a dalších aktivit oddílu.

Roman Kubíček



Nejúspěšnější muži



Nejúspěšnější ženy



Úžasná přátelská atmosféra na turnaji

## Jarní sázení v třešňové aleji

Jako v předchozích letech, i letos s příchodem jara proběhlo dosazování mladých třešní do proluk ve staré malínské aleji. Tentokrát se podařilo opatřit pěkné stromky i s kořenovým balem, takže práce šla všem hladce od ruky. Třešně k výsadbě připravila paní Kristýna Straková ze zahradnictví Hortus z Libiny, přivezla je až ze školky v Ústí nad Orlicí. Cena jednoho stromu je 850 Kč a 100 Kč za kůl. Stromy zahrnovaly odrůdy Burlat, Vilma, Kordia a Napoleonova. Počasí nám přálo, přišlo se zájmem pomoci i spousta mladých lidí, což nás starší velice těšilo. Akce byla finančně podpořena společnostmi Dormer Pramet s.r.o., SHM, s.r.o. a Obcí Nový Malín. Celkem bylo zasazeno třicet stromů. S potěšením můžeme konstatovat, že mladé třešně, zasazené v minulých letech, krásně rostou a daří se jim. Zejména v období kvetení byla radost pohledět na staré třešně s rozložitými korunami, tonoucími v květech, i na drobné rozkvetlé mladé stromy. Naši předkové, kteří alej založili, by se jistě spokojeně usmívali nad kontinuitou smysluplné práce, konané s nadšením.

Člověk a strom mají dlouhou společnou historii, paměť stromů představuje mnoho desetiletí a zvláště staré stromy mají obrovský potenciál. Nektarodárné a pylodárné ovocné stromy díky svým



květům poskytují potravu pro četné druhy hmyzu, jsou přímo jejich magnetem. Stromořadí i aleje představují veliký funkční biotop, významný krajinný prvek a mají celou řadu dalších výtečných vlastností, jako zadržování vláhy, poskytování stínu i úkrytu ptákům, broukům, hmyzu. A především vytvářejí pro nás životodárný kyslík a pohlcují kysličník uhličitý. A jsou krásné. Je dobře známo, že zeleň z hlediska psychologie velmi uklidňuje a harmonizuje člověka. Procházka lesem či alejemi působí blahodárně, stává se tolik potřebným osvěžením nejen těla, ale i duše.

MUDr. Zuzana Čajková  
Malínské aleje, z.s.





## Turistická vycházka

V sobotu 29. dubna jsme společně s Klubem českých turistů vyrazili na turistickou vycházku „Okolo Malínského vrchu“.

Aprílové počasí nám přálo, od rána lehce přšelo a sraz účastníků byl plánovaný na 10 hodin u samoobsluhy CBA. Krátce po 10. hodině déšť ustal a naše pláštěnky a nepromokavé bundy tak zůstaly po zbytek dne uložené v našich batůžcích.

Sešlo se nás přes 30 účastníků a vyrazili jsme směrem na kopec „Strakáč“, po kterém jsme vystoupali nad louku ke krmelci, kde jsme se rozdělili na skupinu starších a mladších.

Starší účastníci vycházky vyrazili na cca 9 km dlouhou trasu, která převážně vedla po neznačených turistických cestách. Prošli jsme lokalitu kolem Malínského vrchu přes louky a lesní cesty, až jsme vystoupali na samotný Malínský vrch. Přestože nám počasí ve výhledech moc nepřálo, i tak jsme si užili pohled na Nový Malín, Hrubý Jeseník až na pohoří Králického Sněžníku, Rapotín a Víkřovice. Z nejvyššího vrcholu jsme sešli na druhý, o 4 metry nižší bod Malínského vrchu a pokochali se pohledem na druhou stranu, tedy na Šumperk a jeho nejbližší okolí. Náš výlet jsme zakončili u Třemešského zámku.

Cestou jsme se dozvěděli mnoho informací o historii Nového Malína, a prošli okolo několika zajímavostí. Jednou z nich jsou terénní pozůstatky po domnělém hradu Frankštát. Podle historiků však v těchto místech nic neodpovídá podobě plošiny se zbytky valů a příkopů a zcela zde chybí i stopy opevnění. Lokalitu mylně uvádí jako hrad česká Wikipedie a převzal ji i portál Mapy.cz. Zřejmě se však jedná o chybnou lokalizaci



hradu Burgstein (Malínský hrádek) nad Malínskou roklí.

Mladší účastníci vycházky se s doprovodem vydali na cca 4 km dlouhou čarodějnou stezku, na které bylo nachystáno 10 stanovišť s úkoly, které děti s nadšením plnily - litaly na koštěti, lovily pavoučky, pátraly po názvech kouzelnických lektvarů, atd. Za splnění úkoly je na posledním stanovišti čekal poklad, který si ale musely najít. Kouzelné hůlky, čarodějnická lízátka a přívěšek v po-

době malého netopýra potěšil všechny malé čaroděje a čarodějky.

Děkujeme Klubu českých turistů a dobrovolníkům, kteří pro nás tuto super vycházku připravili.

Miroslava Krobotová  
Klub českých turistů

Ing. Petr Kuba  
předseda spolku Malínské aleje, z.s.





## MALÍNSKÝ KULTURNÍ A OSVĚTOVÝ SPOLEK – PŘEDNÁŠKOVÁ ČINNOST

V březnu jsme si dvěma přednáškami připomněli Den spánku a Světový den vody. Technikami usínání a spánkovou hygienou nás provedla Ivona Štrbíková a Eliška Matějčková přidala tipy, které bylinky využít pro dobrý spánek a připravila výtečnou ochutnávku čajů. Na nevšední přednášku o vodě, o jejich zákonitostech a významu v přírodě k nám zavítal odborník z Univerzity Palackého pan doc. RNDr. Martin Rulík, Ph.D. Zdá se možná zbytečné o vodě hovořit, protože zdánlivě je jí všude dost, avšak pro příští generace je důležité se důsledně ochranou vody zabývat.

Měsíc duben začal krátkým pozastavením s panem farářem Ottou Sekaninou nad významem Velikonoc a jejich přínosem do našich životů. Avšak duben je tradičně i měsícem bezpečnosti – proto jsme pozvali paní Bc. Martinu Horníčkovou (Školící středisko pro řidiče), která nás vtáhla do problematiky a zajímavou formou seznámila s novinkami v dopravních předpisech nejen letošního roku, ale i těmi z minulých let, jež byly pro mnohé účastníky překvapením. Navázali jsme neméně zajímavou tematikou – poskytováním první pomoci. Minikurzem s praktickými ukázkami a nácviky nás provedli Roman a Šárka Šromovi (členové CZECH SAR týmu) a MUDr. Veronika Solařová vysvětlila příznaky anafylaktického šoku a naučila nás, jak se správně v takové situaci zachovat a aplikovat adrenalinovou injekci.

Dvacátý květen je Světový den včel. U nás jsme si ho připomněli ve středu 17.5. s panem Mgr. Vítem Sochorou. Jeho poutavé vyprávění o soužití včel a lidí z dávné historie až do

naší doby bylo završeno ochutnávku různých druhů medů z celého světa. Svým příspěvkem obohatila přednášku také MUDr. Solařová a vysvětlila, proč a jak je včelí jed pro některé lidi nebezpečný. Včela je podle bostonského Earthwatch Institute nejdůležitější živou bytostí planety. „Kdyby na planetě Zemi zmizely včely, zbývají lidem jen čtyři roky života.“ Nerada bych na vlastní kůži zažila, zda by měl Albert Einstein svým tvrzením pravdu.

Děkuji touto cestou všem přednášejícím za čas a energii, kterou nám věnovali a obci Nový Malín za poskytnuté zázemí a prostory k přednáškám. A především děkuji účastníkům, kteří si nabídnutá témata přišli poslechnout a svými otázkami přednášky oživil.

Na podzim a zimu budeme připravovat další přednášky – chtěli bychom vás pozvat na ochutnávku nordic walking (severské chůze s holemi, která je vhodná pro všechny věkové kategorie a prospívá zdraví), na výlet do zaniklé osady Josefová s autorem publikace o této sklářské osadě, na exkurzi do bioplynové stanice či na povídání o adventním čase. Sledovat nás můžete na [www.malinskykos.cz](http://www.malinskykos.cz) nebo na Facebooku/Instagramu.

Ing. Ivona Štrbíková  
předsedkyně Malínského kulturního  
a osvětového spolku



Minikurz první pomoci – Roman Šrom



Přednáška o včelách - Mgr. Vít Sochora



## Rodinné centrum Vikýrek

Rodinné centrum Vikýrek působící nejen ve Vikýřovicích, ale také na Zámku Třemešek nabízí pravidelný dopolední i odpolední program, a to do konce měsíce června 2023.

V rámci posledního půl roku působení jsme vám kromě pravidelného programu nabídly přednášky, minibesedy, kurzy šití, předporodní kurzy, jarní a letní bazárůk, Pyžamovou párty, Valentýnské a velikonoční tvoření, maškarní karneval, probouzení zvířátek, Dětský den pro děti a Sportománii.

Široké veřejnosti jsou také k dispozici naše poradny – Logopedická poradna, Výživová poradna a Homeopatická poradna.

Pokud potřebujete radu či odbornou pomoc, neváhejte se obrátit na naše poradny. Konzultace jsou zdarma. Možnost konzultací i přes email.

Během letních prázdnin pravidelný program nahradí příměstské tábory, a to jak pro předškolní děti, tak i děti školou povinné. V letošním roce nabízíme celkem 9 turnusů. Jednotlivé tábory jsou zaměřeny na zajímavá témata. Děti čeká spousta zážitků, tvoření, her, výletů a nových kamarádů.

Pokud hledáte prostor, kde uspořádat dětskou oslavu s možností vlastního občerstvení, výzdoby a případně i animační program, nabízíme možnost propůjčení našich prostor.

Veškeré informace o naší nabídce, chystaných akcích a aktivitách naleznete na stránkách [www.vikyrek.cz](http://www.vikyrek.cz).

Aktuální dění, důležité informace a fotky zveřejňujeme také na našem facebookovém profilu - Rodinné centrum Vikýrek a Zonerama.cz.

Všem návštěvníkům děkujeme za jejich podporu, lektorům děkujeme za jejich skvělou spolupráci a budeme se na všechny děti a rodiče těšit po letním prázdninovém volnu při našich dalších akcích a aktivitách, které plánujeme do konce roku 2023.

Všem dětem přejeme úžasně strávené letní prázdniny plné zážitků, pohody a relaxace.

Za RC Vikýrek z.s.  
Veronika Maitnerová



## PŘEDPORODNÍ KURZY

Milé nastávající maminky,

chcete se dozvědět něco o svém těhotenství, budoucím porodu, následné péči o Vaše miminko?  
RC Vikýrek pro Vás pořádá kurzy předporodní přípravy vedené zkušenou porodní asistentkou.

Celý kurz obnáší 4 setkání trvající 2 hodiny. Tatínčí vítání. :)

Společně projdeme témata jako jsou porod a vše kolem něj, ráslednou péči o miminko, kojení, přebalování, koupání, výživu, jak pečovat o sebe samou po porodu a mnoho dalších.

Předporodní kurz probíhá v herně RC Vikýrek.  
Termín a čas konání setkání přizpůsobujeme Vaším možnostem.

Cena kurzu je 800,- Kč.  
Některé zdravotní pojišťovny poskytují příspěvek na předporodní kurzy.

Bližší informace a objednání kurzu:  
porodní asistentka Iveta Rupřichová  
tel: 723 250 972,  
e-mail: [iveta.honzakova@seznam.cz](mailto:iveta.honzakova@seznam.cz)



Rodinné centrum Vikýrek - Sportovní 273, Vikýřovice  
[www.vikyrek.cz](http://www.vikyrek.cz) / <https://www.facebook.com/rcvikyrek>



Aktivita projektu RC Vikýrek - Na dobré cestě II. jsou podpořeny z dotačního programu Revenutivní aktivity napodporu rodiny MPSV.

Hledáte prostor  
pro narozeninovou  
oslavu?

**Přijďte slavit  
do Vikýřku!**

Můžete využít:

- samostatné prostory RC Vikýřovice, Třemešek
- prostory + 1 hod. animační zábavy pro děti
- prostory + animace pro děti s hlídáním bez nutnosti přítomnosti rodičů

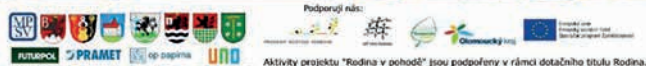
Bližší informace:

RC ve Vikýřovicích Veronika Maitnerová tel.: 724 284 588 mail: <a href="mailto:veronika.maitnerova@centrum.cz">veronika.maitnerova@centrum.cz</a>	RC na zámku Třemešek Lenka Vaříšek tel.: 777 505 722 mail: <a href="mailto:lenkazatloukalova@centrum.cz">lenkazatloukalova@centrum.cz</a>
--	--

<https://vikyrek.cz>

<https://www.facebook.com/rcvikyrek>

<https://www.instagram.com/rcvikyrek>



Podporují nás:  
Aktivita projektu "Rodina v pohodě" jsou podpořeny v rámci dotačního titulu Rodina.

Římskokatolická farnost Nový Malín,  
**Kostel Narození Panny Marie**  
Nový Malín 700, 788 03 Nový Malín

**rozpis mší svatých**  
neděle 10:30 hod.  
čtvrtek 18:00 hod.

**farář**

P. Mgr. Otto Sekanina  
Jana Žižky 144, 789 61 Bludov  
E-mail: fabludov@ado.cz  
Telefon: 731 626 532

## Noc kostelů

2. června jsme prožili další ročník Noci kostelů. Kromě prohlídky kostela a věže byl připraven program pro děti. Obec Nový Malín zajistila pěkný koncert houslistky Hany Bláhové.



## Modlíme se za všechny

25. 6. v 10:30 byla mše svatá u příležitosti svátku svatých Jana a Pavla, které naši předchůdci uctívali jako své ochránce, za původní obyvatele Frankštátu. V neděli 16. 7. bude mše svatá za obyvatele Českého Malína na Volyni. Jedenkrát za měsíc bývá v neděli mše za farníky, tím se nemyslí jen ti kdo chodí do kostela ale za všechny obyvatele Nového Malína.





## Začala další fáze oprav v kostele

Za pomoci dobrovolníků z řad farnosti jsme odstranili vlhkou omítku severní zdi a presbytáře. Předtím bylo potřeba pozakrývat inventář kostela, aby byl uchráněn před zaprášením. Po vystěhování části lavic pod kůrem, byla odkryta zajímavá původní cihlová dlažba.



## Farní odpoledne

18. června jsme prožili farní odpoledne. Kostel ještě nebyl po osekávání omítky připraven, bohoslužbu jsme prožili netradičně venku pod širým nebem. Následovalo přátelské posezení.



## Z MALÍNSKÉ KRONIKY ROK 1973

*Přepis z kroniky je doslovný, bez jazykových či gramatických úprav, pouze jména jsou zkrácena na iniciály.*

**Dne 15. července byl odhalen malínským obětem nový památník**, který byl vybudován v akci „Z“ nákladem 206 000 Kč.

Od 1. 5. 1973 zřídil MNV nákladní autodopravu. Pro tento účel byl zakoupen starý automobil PRAGA V 35 a jako řidič byl do trvalého zaměstnání přijat s. L. Č.



### Mírové oslavy k 30. výročí vypálení Č. Malína

V neděli dne 15. července 1973 se uskutečnily v obci mírové oslavy u příležitosti 30. výročí vypálení Českého Malína na Volyni, kterých se v průběhu celého dne zúčastnilo kolem 5 000 návštěvníků. Současně byl slavnostně odhalen nový památník, který za pomoci občanů vybuďoval v akci „Z“ národní výbor. Projektantem památníku a vedoucím celé akce byl předseda komise výstavby soudruh J. V. Památník byl zhotoven v průmyslu kamene v Jeseník v provozovně Supíkovice pod řízením vedoucího provozovny s. P. Na výstavbě památníku a prostranství bylo odpracováno celkem 6 700 brigádnických hodin, z toho 2 500 brig. hodin zdarma. Slavnostního aktu se zúčastnil generálmajor A. T., představitelé stranických, státních a společenských organizací, delegace sovětské armády a dukelských bojovníků. Dále byl přítomen tajemník sovětského konzulátu z Brna, vedoucí tajemník OV-KSČ s. Dr. V., předs. ONV s. H., náměstek předsedy ONV s. Dr. H. a s. K., poslankyně NS a další vážení hosté.

Průběh celé manifestace řídil předseda VO-KSČ s. M. S.. Slavnostní projev a odhalení památníku provedl s. generál T., mírovou zdravici přednesl předs. okresní mírové rady s. Dr. V.

Od 10. do 16. hod. vyhrávala městská dechová hudba na prostranství před budovou MNV. Současně od 10. hod. byl uskutečněn program svazarmu na hřišti. Ve 12. hod. byl slavnostní oběd hostů v sále sokolovny. Slavnostní akt odhalení památníku a mírová manifestace se konala ve 14. hodin. Poté vystoupil soubor Mír z Postřelmov a večer byla uskutečněna mírová veselice. V průběhu dne se konaly i jiné sportovní hry a nescházel ani lunapark.

Uplynulo tedy 30 let od tragédie, která nám navždy bude připomínat hrůzy fašizmu - jeho nelidskou krutost a brutalitu. 13. 7. 1943 zavraždili hitlerovští fašisté v obci Český Malín na Volyni 104 mužů, 161 žen a 105 dětí české národnosti, obyvatel Malína, dále 26 malínských Poláků, 4 další Čechy z jiných obcí a 132 sousedního Ukrajinského Malína. Přesmutný, srdce drásající válečný obraz zde po sobě zanechali hitlerovci - spáleniště a ohořelé kosti lidské. Pětsetřicet dva životy si vyžádala malínská tragédie - již rozsévají fašisté všude tam, kam vkročili.

Desetimilióny obětí druhé světové války stále žalují a burcují v našich srdcích odpor k válce - k agresorům. Naším programem je mír, budovatelské úsilí, šťastný život. Toť odkaz česko-malínských mučedníků.

Přepsala  
Bc. Miroslava Krausová





S  
U  
D  
O  
K  
U

					8		
2							3
		4			5		2
	8	9	1				
					7	5	
						3	8
	4	5	2		1		7
1				6			8
7		2	3		4		

	7				8	5	4
6	9		1				
		3			2		7
	1			9			
		4			5		
5			7				
	8					9	
			2	7	1		
	5	6				7	8

S  
U  
D  
O  
K  
U

				6			8
	3	6					5
	9		1	8			
					1	5	
7						8	2
		3	8	2			6
							2
9							
5	4	7				1	9

					5		
1	6					9	
5			7	8			1
		6					8
2						6	9
4	1		5				7
	3			1	4		
		2					

# MALÍNSKÉ PIVNÍ SLAVNOSTI

27. července 2023



Sokolovna Nový Malín

## Soutěž o nejlepší kotlíkový guláš

HRAJÍ: **DVACET FACEK**  
akusticky

Richard Baksevanidis  
&

**BAKSI**

**KAŽÁCI**

**KABÁT**  
revival



Byt číslo 4

ATRAKCE PRO DĚTI  
BOHATÉ OBČERSTVENÍ

VSTUPNÉ  
200,- Kč  
DĚTI DO IZLET  
ZDARMA

**8 DRUHŮ PIV**



# Krako welding



prodej svařovací techniky, přídatných svařovacích materiálů a ochranných pracovních pomůcek

**KRAKO-WELDING s.r.o.**

**Nový Malín 507**

Provozní doba  
Po - Pá: 6:30 - 16:00

[www.krakowelding.cz](http://www.krakowelding.cz)

Prázdninová sleva je platná do 31.8.2023 po předání výstřížku.

**Prázdninová sleva**

**10 % na celý nákup**



## 100% Žitný, kvasový chléb z bio mouky v NOVÉM MALÍNĚ

Mouka od lokálního dodavatele PRO BIO ze Starého města pod Kralickým Sněžníkem

Chléb plný chuti a zdraví

Čerstvý žitný chléb s žitným kvasem

Používáme pouze bio mouku

Bez umělých přísad a konzervantů

Pečeme každé pondělí a pátek

Co najdete v našem chlebu:

Žitný kvas (voda + žitná mouka)

Kvalitní žitnou bio mouku

Vyvážené množství mořské soli

Kmín

Vodu

Objednávky a kontakt:

**Monika Sulasová, Nový Malín 145**

**Telefon: 777565230**

Facebooková skupina: **KUCHYNĚ V MALÍNĚ**

E-mail: [monika.sulasova@seznam.cz](mailto:monika.sulasova@seznam.cz)

Přijďte ochutnat náš výborný chléb a dopřejte si kousek zdraví přímo z naší pekárničky Nový Malín 145!

**Protože nemáme rádi plýtvání, chlebík je výhradně na objednání**



## Pronájem chladícího zařízení na čepování piva



**ideální pro rodinné oslavy,  
zahradní párty, nebo jen tak  
špička mezi domácími stolními chladiči,  
kompletní vybavení  
na soudky piva už od 15 litrů**

**David Smolicha Nový Malín 139  
Půjčovna přívěsů 606 056 433**

**TVŮJ  
ODVOZ**  
**773 050 060**

**ZVÝHODNĚNÉ DÁLKOVÉ TRASY**

**PŘEPRAVA NA/Z LETIŠTĚ**

**TAXISLUŽBA ŠUMPERK A OKOLÍ**  
(KAŽDÝ PÁTEK A SOBOTU 17-05)

**OSOBNÍ ŘIDIČ**

**EXPRESNÍ PŘEPRAVA ZÁSILEK**

**SLEDUJTE NÁS NA SOCIÁLNÍCH SÍTÍCH**



**WWW.TVUJODVOZ.CZ**



## ORGANIZACE POSLEDNÍCH ROZLOUČENÍ NA PŘÁNÍ



Smrtí končí příběh jednoho života, jednoho jedinečného člověka.

V tom tichu, které po něm zůstalo, mu můžeme poděkovat a oslavit jeho život takový, jaký byl.

Uvědomit si, jak se nás dotknul, co nás spojovalo a co zůstane v našem srdci.

Každý sám za sebe, ale i společně se svými blízkými.

Poslední rozloučení je významný přechodový rituál. Pokud nám zemře někdo blízký, je důležité se v našem životě zastavit a uzavřít smysluplně a vědomě tuto společnou cestu.

Když se osobně zúčastníte příprav obřadu, získáte prostor na to přijmout jeho smrt. Je to příležitost si v sobě urovnat všechny vaše myšlenky i vzpomínky.

Ráda vás v těchto chvílích doprovodím a společně uspořádáme obřad posledního rozloučení na míru zesnulému, který povedu tak, jak potřebujete.

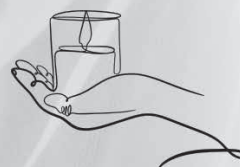
Můžete si vybrat místo, čas i okolnosti. Ve smuteční síni v Novém Malíně nebo kdekoli jinde. V klidu a bez tlaku.

To vše vám může pomoci odejít z obřadu s pocitem naplnění života milovaného, jistého zadostiučiní, že to bylo krásné, důstojné a vědomé rozloučení. S přijetím smrtelnosti.

Z této země jsme vzešli a do ní se navrátíme. Na chvíli se stáváme jedinečnou formou, která tu ještě nebyla vyjádřena a poté opět splyneme se vším.



**Mirka Zagodzová**  
**[www.mezi-svety.cz](http://www.mezi-svety.cz)**  
**Tel. 604936682**  
**Nový Malín 294**



Organizace posledních rozloučení na přání. Doprovázení umírajících a jejich rodin. Podpora pozůstalých. Poslední přání. Besedy o smrti.



# POJĎTE S NÁMI RŮST!

**I VY MŮŽETE SPOJIT PRÁCI S POSLÁNÍM.**



Zdravotníci



Nezdravotníci



Rekvalifikace

Více informací a aktuálně otevřené  
pracovní pozice naleznete na:

**[www.kariera.nemocnicesumperk.cz](http://www.kariera.nemocnicesumperk.cz)**

**NEMOCNICE ŠUMPERK**  
Nerudova 640/41  
787 01 Šumperk

